

๐๑-๑๖๑

๑๗๔๗

3

การวิเคราะห์เนื้อหาการวิทยุกระจายเสียงที่รับฟังได้ในจังหวัดนครนายก
เพื่อสนองความต้องการของผู้ฟังที่เรียนจบชั้นประถมศึกษา
แล้วไม่ได้ศึกษาต่อ

ปริญญานิพนธ์

ของ

จรรยา เอี่ยมสะอาด

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตึกพิมพ์ 23 พระโขนง กรุงเทพฯ ๒ โทร. 3821575, 3916068

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ตุลาคม 2521

74094

21 ส.ธ. 2522

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

.....อธิการบดี.....ประธาน

.....กรรมการ

.....กรรมการ

การวิเคราะห์เนื้อหาการวิทยุกระจายเสียงที่รับฟังได้ในจังหวัดนครนายก
เพื่อสนองความต้องการของผู้ฟังที่เรียนจบชั้นประถมศึกษา
แล้วไม่ได้ศึกษาต่อ

บทคัดย่อ

ของ

จรรยา เอี่ยมสะอาด

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหบัณฑิต

ตุลาคม 2521

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาการวิทยุกระจายเสียงของสถานีที่รับฟังได้ในเขตจังหวัดนครนายก เพื่อทราบความต้องการของผู้ฟังเกี่ยวกับประเภทของรายการวิทยุและช่วงเวลาของการรับฟัง และหาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของผู้ฟังกับรายการที่สถานีวิทยุนำออกอากาศ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชาชนในจังหวัดนครนายกที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป และมีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 900 คน ซึ่งได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะและความต้องการในการรับฟังรายการวิทยุ

ผลจากการศึกษาพบว่า สถานีวิทยุออกอากาศรายการบันเทิงมากกว่ารายการข่าวและความรู้ คือออกอากาศรายการบันเทิง รายการข่าว และรายการความรู้คิดเป็นร้อยละ 43.50, 20.58 และ 12.54 ตามลำดับ ส่วนผู้ฟังต้องการให้รายการวิทยุมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปและความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพมากกว่ารายการบันเทิง สำหรับการโฆษณาต้องการให้น้อยที่สุด รายการทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์นั้น ผู้ฟังต้องการฟังข่าวในประเทศมากที่สุด รายการที่ต้องการรองลงไปได้แก่ รายการค่านิยม การเมืองการปกครอง การประกอบอาชีพ รายการด้านศาสนา ศีลธรรม รายการเพลงไทยสากล เพลงลูกทุ่งและเพลงไทยเดิม เกี่ยวกับเวลาที่ต้องการรับฟังรายการกระจายเสียงพบว่า ผู้ฟังทุกระดับอายุและทุกอาชีพต้องการรับฟังในช่วงเวลาต่างๆ แตกต่างกันไป แต่ช่วงที่มีผู้ต้องการฟังมากที่สุดได้แก่ช่วงเวลา 5.00 - 8.00 น. และ 19.00 - 21.00 น. ผู้ฟังเห็นว่า การรับฟังวิทยุกระจายเสียงได้รับความรู้ด้านต่างๆ ทำให้หันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองอยู่ในระดับมาก ได้รับความบันเทิงและคติธรรมความคิดในระดับปานกลาง และได้รับความรู้ด้านน้อย เกี่ยวกับการปรับปรุงรายการกระจายเสียงผู้ฟังเห็นว่าควรให้มีรายการที่ให้ความรู้มากขึ้น และลดการโฆษณาลงให้เหลือน้อยที่สุด ควรปรับปรุงเครื่องส่งและการพูดของโฆษกให้ดีขึ้น เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของประชาชนกับรายการที่สถานีวิทยุนำออกอากาศพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ประกาศคุณูปการ

การทำปฏิญานพนธ์ฉบับนี้ได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์
ชม ภูมิภาค ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมสรร วงษ์น้อย และอาจารย์วรณี โสมประยูร
ที่กรุณาให้คำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไขให้ปฏิญานพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ
อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ที่กรุณาช่วยแก้ไขบทความย่อ
ภาษาอังกฤษให้ และขอขอบพระคุณผู้รับฟังวิทยุในจังหวัดนครนายกที่ให้ความร่วมมือใน
การตอบแบบสอบถามอย่างดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุน
ในการทำปฏิญานพนธ์ครั้งนี้

จรูญ เอี่ยมสะอาด

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จาก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย	5
ความสำคัญของการศึกษาวิจัย	5
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	6
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
สมมุติฐานในการวิจัย	19
3 วิธีดำเนินการ	20
การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง	20
การสร้างแบบสอบถาม	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล	21
การจัดกระทำข้อมูล	22
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	75
ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย	75
สมมุติฐานในการวิจัย	75
วิธีดำเนินการ	75
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะทั่วไป	86
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	87
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	93

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	20
2	แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำแนกตามอาชีพ.....	22
3	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพในแต่ละอำเภอ.....	27
4	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	27
5	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	28
6	ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ภาคปกติ ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์.....	28
7	ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการกระจายเสียงของสถานีวิทยุ วพท. กรุงเทพฯ ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์.....	30
8	ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการกระจายเสียงของสถานีวิทยุเสียงสามยอด กรุงเทพฯ ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์.....	31
9	ผลการวิเคราะห์รายการกระจายเสียงของสถานีวิทยุยานเกราะ 890 กรุงเทพฯ ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์.....	33
10	ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการกระจายเสียงของสถานีวิทยุเสียงจากค่ายจักรพงษ์ ปราจีนบุรี ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์.....	35
11	ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการกระจายเสียงของสถานีวิทยุกองพล ปตอ. ภาคปกติ กรุงเทพฯ ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์.....	37
12	ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการกระจายเสียงของสถานีวิทยุรักษาดินแดน ภาคพิเศษ กรุงเทพฯ ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์.....	39
13	การถอดของรายการแต่ละรายการจากสถานีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด...	41
14	อันดับความถี่ของการรายการกระจายเสียงของผู้ฟัง.....	42
15	การหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการรายการกระจายเสียงของผู้ฟังกับรายการที่สถานีวิทยุนำออกอากาศ.....	44

16	ความแตกต่างของช่วงเวลาในการรับฟังวิทยุของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน..	46
17	ความแตกต่างของช่วงเวลาในการรับฟังวิทยุของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน	47
18	ค่าความสำคัญในการรับฟังรายการวิทยุของผู้ฟังทุกอาชีพ.....	47
19	รายการข่าวที่ประชาชนรับฟัง เรียงตามลำดับค่าความสำคัญ.....	48
20	รายการความรู้หรือสารคดีที่ประชาชนรับฟัง เรียงตามลำดับ ค่าความสำคัญ.....	48
21	รายการบันเทิงที่ประชาชนรับฟัง เรียงตามลำดับค่าความสำคัญ....	49
22	รายการข่าวที่ประชาชนต้องการรับฟัง เรียงตามลำดับค่าความสำคัญ	50
23	รายการความรู้หรือสารคดีที่ประชาชนต้องการรับฟัง เรียงตามลำดับ ค่าความสำคัญ.....	51
24	รายการบันเทิงที่ประชาชนต้องการรับฟัง เรียงตามลำดับค่า ความสำคัญ.....	52
25	เนื้อหาของรายการวิทยุที่ผู้ฟังต้องการ เรียงตามลำดับค่าความสำคัญ	52
26	รายการที่ผู้ฟังต้องการให้เพิ่มขึ้น.....	53
27	รายการที่ผู้ฟังต้องการให้ลดลง.....	53
28	สิ่งที่ผู้ฟังได้รับจากการฟังวิทยุ เรียงตามลำดับค่าความสำคัญ.....	54
29	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะในการฟังวิทยุของผู้ฟัง ที่มีอายุต่างกัน.....	54
30	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการฟังรายการข่าวของ ผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน.....	55
31	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการฟังรายการความรู้ หรือสารคดีของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน.....	56
32	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการรับฟังรายการบันเทิง ของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน.....	57

33	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการในการรับฟัง รายการข่าวของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน.....	58
34	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการในการรับฟัง รายการความรู้หรือสารคดีของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน.....	59
35	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการในการรับฟัง รายการบันเทิงของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน.....	60
36	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการ เนื้อหาของ รายการวิทยุของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน.....	61
37	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของความ ต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน.....	61
38	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรายการวิทยุของผู้ฟัง ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่.....	62
39	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการของผู้ฟังที่ต้องการ ให้รายการต่างๆเพิ่มขึ้น.....	62
40	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการของผู้ฟังที่ต้องการ ให้รายการต่างๆลดลง.....	63
41	เปรียบเทียบค่าความสำคัญ สิ่งที่ผู้ฟังได้รับจากการฟังวิทยุ.....	64
42	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการรับฟังรายการวิทยุ ของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน.....	64
43	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการรับฟังรายการข่าว ของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน.....	65
44	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการรับฟังรายการความรู้ หรือสารคดีของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน.....	66
45	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการรับฟังรายการบันเทิง ของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน.....	67

46	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการในการรับฟัง รายการข่าวของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน.....	68
47	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการในการรับฟัง รายการความรู้หรือสารคดีของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน.....	69
48	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการรับฟังรายการ บันเทิงของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน.....	70
49	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการเนื้อหาของ รายการวิทยุของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน.....	71
50	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของความ ต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน.....	71
51	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการของผู้ฟังทุกอาชีพ ที่ต้องการให้รายการต่างๆเพิ่มขึ้น.....	72
52	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการของผู้ฟังทุกอาชีพ ที่ต้องการให้รายการต่างๆลดลง.....	72
53	เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ฟังได้รับจากการฟังวิทยุ....	73

บทนำ

การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น องค์ประกอบทางเศรษฐกิจ ทางการเมือง การปกครองและทางการศึกษา แต่สิ่งที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนามากที่สุดก็คือ "คน" ถ้าคนขาดคุณภาพจะทำให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างเชื่องช้าและไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้นการพัฒนาประเทศจึงต้องพัฒนาคนเสียก่อน นั่นคือหาทางให้เขามีโอกาสได้เปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะ และการกระทำของเขาไปในทางที่ดีขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของดินและสังคม การพัฒนาสังคมหรือชุมชนใด เราจำเป็นจะต้องทราบว่าสังคมหรือชุมชนนั้นมีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรเสียก่อน แล้วจึงหาทางแก้ไขให้หมดไป สำหรับประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา มีปัญหาใหญ่ที่อาจกล่าวโดยสรุปได้ 3 ประการคือ ความไม่รู้ ความยากจน และโรคภัยไข้เจ็บ ปัญหาทั้งสามมีผลต่อเนื่องเกี่ยวพันกันเป็นลูกโซ่ ปัญหาแรกเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาที่สองและที่สามตามมา ทางแก้ปัญหาคือความรู้ที่ตรงที่สุดก็คือ การให้การศึกษาแก่ประชากรของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบหรือนอกระบบโรงเรียนก็ตาม

เนื่องจากรัฐยังไม่สามารถจัดบริการการศึกษาได้อย่างเพียงพอ จึงปรากฏว่าเด็กที่อยู่ในวัยเรียน (อายุ 7-14 ปี)อยู่นอกระบบโรงเรียนถึงร้อยละ 56 และสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่เรียนชั้นประถมปีที่ 5 ต่อจากชั้นประถมปีที่ 4 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเพียงร้อยละ 36 และในภาคกลางร้อยละ 55 (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2520 : 18-19) จากสถิติดังกล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยมีความรู้เพียงระดับชั้นประถมศึกษา และบางส่วนไม่ได้รับการศึกษาจากระบบโรงเรียนเลย นี่ก็สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ถึงแม้เขาเหล่านั้นจะได้รับการศึกษาจนจบชั้นประถมศึกษาก็ตาม แต่ระบบการศึกษาในระยะที่ผ่านมาไม่ได้ให้สิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตมากนัก เพราะระบบการศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพ

เศรษฐกิจและสังคม ไม่สัมพันธ์กับความต้องการอันจำเป็นของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน กล่าวคือ ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม แต่ระบบการศึกษามีได้มุ่งส่งเสริม อาชีพเกษตรกรรมซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชาชน เป็นเหตุให้คนจำนวนมากละทิ้งท้องถิ่น และอาชีพเดิม ได้ก่อให้เกิดปัญหาการว่างงาน ปัญหาที่พักอาศัย ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาอื่นๆ อีกตามมามากมาย

จากที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า การศึกษาจากระบบโรงเรียนสนองความต้องการ พื้นฐานการดำรงชีพแก่ประชาชนไม่เป็นการเพียงพอ ประชาชนยังจำเป็นต้องได้รับการ ศึกษาจากทางอื่นหรือโดยวิธีอื่นอีก นั่นก็คือเขาเหล่านั้นจะต้องได้รับการศึกษาเพิ่มเติม ต่อจากที่ได้เรียนรู้มาจากโรงเรียน เป็นการศึกษาที่ต่อเนื่องเพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลก หนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ได้รับความรู้เพิ่มเติมก็คือ จากสื่อสารมวลชน นักการศึกษาในปัจจุบันต่างก็ยอมรับความสำคัญของสื่อสารมวลชนในการให้การศึกษา สื่อสารมวลชนจะช่วยให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ประชากรทุกวัยได้ดีกว่าองค์กรใดๆ ถ้าสื่อสารมวลชนจะยอมรับหน้าที่นี้

กระบวนการสื่อสารเป็นสถาบันหนึ่งที่ไม่สามารถแยกออกจากสังคมได้ เป็น กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจนถึงระหว่างชาติ การสื่อสารมวลชนมีหน้าที่ที่สำคัญอยู่สามประการ (เกษม ศิริสัมพันธ์, 2507 : 67) คือ ประการแรก มีหน้าที่ ในการเสนอข่าวข้อเท็จจริง เป็นบริการสาธารณะเพื่อการกระจายข่าวสาร และ เหตุการณ์ต่างๆ ให้สมาชิกในสังคมทราบ ประการที่สอง มีหน้าที่ในการเสนอความคิดเห็น สื่อสารมวลชนทุกประเภทมีบทบาทสำคัญในการเสนอความคิดเห็นในปัญหาหนึ่งปัญหาใด ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์อันเป็นส่วนรวมของสังคม ประการสุดท้าย มี หน้าที่ในการให้ความบันเทิง นอกจากหน้าที่สำคัญสามประการนี้แล้ว สำหรับประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา เป็นสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง การสื่อสารมวลชนยังต้อง บริการในหน้าที่ครู แนะนำสิ่งอันเป็นประโยชน์แก่สมาชิกของสังคมอีกด้วย โดยทำหน้าที่ เป็นสื่อเพื่อให้ประชาชนเข้าใจในบทบาททางการเมือง การพัฒนาตนเอง ตลอดจน บ้านเมือง เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความเข้าใจกัน ตลอดจนเพื่อ

แสวงหาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของสังคมแบบไทย ในด้านการศึกษาสื่อสารมวลชนก็ทำหน้าที่ให้การศึกษแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพได้ เพราะเหตุว่าการศึกษามีได้หยุดอยู่แต่ภายในโรงเรียนเท่านั้น ประชาชนยังต้องมีการศึกษาอยู่เสมอ คือการศึกษาที่จะทำให้เข้าใจสภาพสังคมปัจจุบันรอบๆตัว การศึกษาที่จะช่วยให้เขาเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชนประชาธิปไตย และเพื่อให้เขาได้อภิรมย์รสอันจริงใจของศิลปะ เพื่อให้ได้มีชีวิตอย่างผาสุก สิ่งเหล่านี้จะมีได้ก็ต่อจากอาศัยการศึกษาอย่างถูกต้อง ซึ่งสื่อสารมวลชนช่วยได้อย่างมาก (วิลาส มณีวัต, 2507 : 70-71) สื่อสารมวลชนที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือส่งข่าวสารหรือเรื่องราวไปสู่ประชาชนนั้นได้แก่ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และภาพยนตร์

ประชาชนส่วนใหญ่ในชนบทมีฐานะยากจน แต่ความยากจนก็ไม่ได้เป็นสิ่งชักขวางการใช้สื่อสารมวลชน จากการศึกษาพบว่า วิทยุเป็นสื่อที่สามารถส่งข่าวสารไปถึงประชาชนได้ดีกว่าหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ ประชาชนร้อยละ 90 รับฟังวิทยุมากกว่าสื่อประเภทอื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2519 : 1) พวกเขาเหล่านั้นส่วนมากได้รับการศึกษาเพียงจบชั้นประถมศึกษา ความรู้ที่ได้รับจากทางโรงเรียนไม่เพียงพอที่จะทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างสะดวกสบายได้ พวกเขาจำเป็นต้องได้รับความรู้เพิ่มเติมจากโลกภายนอก กล่าวคืออย่างน้อยที่สุดเขาควรจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุข ตามสมควรแก่ศักยภาพ โดยที่ไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อสังคม วิทยุสามารถช่วยหรือเสริมความต้องการดังกล่าวได้ จากการวิจัยชาวชนบทในลพปางและขอนแก่น และจากการสำรวจของสำนักแถลงข่าวอเมริกัน (สุกัญญา ทิรวณิช, 2519 : 72) พบว่าชาวชนบทเกือบทุกคนรอบรั้วมีวิทยุ เหตุผลที่ชาวชนบทนิยมมีวิทยุไว้ฟังนั้นเพราะราคาไม่แพง อีกทั้งผู้ฟังไม่จำเป็นต้องมีการศึกษามากนัก หรือไม่มีการศึกษาเลยก็สามารถฟังวิทยุได้รู้เรื่อง ชาวชนบทเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีโอกาสได้ฟังวิทยุทุกวัน วิทยุจึงเป็นสื่อที่ชาวบ้านชนบทให้ความนิยมมากกว่าสื่อชนิดอื่นๆ

นอกจากนี้ วิทย์ยังมีลักษณะที่อีกหลายประการ (ชม ภูมิภาค, 2515 : 17-32)

คือ

1. มีความรวดเร็วทันเหตุการณ์
2. สามารถเอาชนะในระยะทาง
3. ทำให้ผู้ฟังรู้สึกเหมือนกับว่าตนเองมีส่วนร่วมอยู่ในโครงการ เรื่องราว หรือเหตุการณ์นั้นๆ
4. สามารถก่อให้เกิดอารมณ์ จึงเป็นแรงหนึ่งในการสร้างทัศนคติ
5. สามารถนำเอาผู้เชี่ยวชาญ และเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะมาพูดให้ผู้ฟัง จำนวนมากๆ ฟังพร้อมกันได้
6. สามารถใช้สอนทักษะได้ โดยกระตุ้นให้ผู้ฟังเกิดความสนใจและเสนอ ทักษะที่ไม่ยุ่งยากให้ปฏิบัติตาม
7. เป็นเครื่องมือในการให้การศึกษาแก่ผู้ที่ไม่มีโอกาสเข้าเรียนใน โรงเรียนที่อ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้อย่างดี
8. เป็นเครื่องมือให้ผู้ฟังเห็นความสำคัญของปัญหา โครงการ หรือ กิจกรรมต่างๆ
9. เป็นเครื่องมือเชื่อมต่อกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชน
10. การที่วิทย์เสนอเรื่องราวความคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนการโฆษณา ทำให้ผู้ฟังกลายเป็นคนคิดเป็น
11. เป็นเครื่องมือส่งเสริมการพัฒนาชุมชน สนับสนุนเจ้าหน้าที่ซึ่งออกไป ปฏิบัติการในท้องถิ่นต่างๆ

สรุปได้ว่า เราสามารถใช้วิทย์กระจายเสียงช่วยในการพัฒนาประเทศได้ อย่างดียิ่ง โดยการส่งข่าวสารและการดำเนินงานของรัฐบาล เพื่อให้ประชาชน สนับสนุนการปกครองที่รัฐบาลต้องการ จัดรายการการศึกษา ให้เนื้อหาที่เป็นความรู้ ที่จะนำไปประกอบอาชีพต่างๆ แต่สถานีวิทยุส่วนมากไม่สามารถจัดรายการให้ถูกต้อง ความหลักการที่ดีได้ (สมควร กวียะ, 2515 : 471) รายการกระจายเสียงส่วนใหญ่

ได้แก่รายการบันทึก และเกือบทั้งหมดเป็นไปเพื่อโฆษณา ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะรัฐมิได้ควบคุมการผลิตรายการ รายการส่วนใหญ่ผลิตโดยเอกชนและมีคุณภาพต่ำ อันที่จริงสถานีที่บรรจुरายการที่ดีมีประโยชน์ก็มีอยู่บ้าง แต่ถ้าวัดเทียบกับรายการที่ไม่ค่อยมีสาระของสถานีวิทยุอื่นๆทั่วไปแล้ว จะกลายเป็นอัตราส่วนที่แตกต่างกันมากมาย ผู้ฟังจำเป็นต้องยอมรับสิ่งที่ผู้จัดรายการวิทยุนำมาเสนอแก่เขาอย่างไม่มีทางเลือก

จากเหตุผลดังกล่าวมานี้ จึงเห็นควรที่จะศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาของรายการวิทยุต่างๆที่ทางสถานีวิทยุนำเสนอต่อผู้ฟัง เพื่อจะได้ทราบว่า รายการต่างๆนั้นมีเนื้อหาอะไรบ้าง เหมาะสมกับความต้องการของผู้ฟังหรือไม่ เพียงไร

ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาเนื้อหาของรายการวิทยุกระจายเสียงต่างๆ ที่ทางสถานีวิทยุนำเสนอต่อผู้ฟัง
2. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ฟังในด้านเนื้อหา ประเภทของรายการ และช่วงเวลาของการรับฟัง
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการรายการกระจายเสียงของผู้ฟังกับรายการที่ทางสถานีวิทยุนำเสนอต่อผู้ฟัง

ความสำคัญของการศึกษาวิจัย

1. การวิจัยเรื่องนี้จะช่วยให้ความเป็นไปเกี่ยวกับการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงและปริมาณเนื้อหาที่ถ่ายทอดไปสู่ผู้ฟัง
2. การวิจัยเรื่องนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้จัดรายการวิทยุและบุคคลที่สนใจ และเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงรายการวิทยุ ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
3. การวิจัยเรื่องนี้จะช่วยให้ผู้รับผิดชอบทางการศึกษา ได้ใช้วิทยุกระจายเสียงให้เกิดประโยชน์และเกิดผลดีแก่ผู้ฟังมากที่สุด

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

ก. รายการกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รายการปกติ และรายการกระจายเสียงของสถานีวิทยุอื่นๆที่ผู้ฟังในจังหวัดนครนายก นิยมรับฟังอีก 6 สถานี

ข. ประชาชนในจังหวัดนครนายกที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แล้วไม่ได้ศึกษาต่อ ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 900 คน

2. ตัวแปร

ก. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- อายุ
- อาชีพ

ข. ตัวแปรตาม ได้แก่

- ความต้องการในการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียง
- ช่วงเวลาของการรับฟัง

3. การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะ

ก. ประเภท ปริมาณเนื้อหา ของรายการวิทยุ และเวลาของการเสนอรายการกระจายเสียง

ข. ความต้องการของผู้ฟังเกี่ยวกับประเภทของรายการ เวลาที่ต้องการรับฟัง

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. สถานีวิทยุกระจายเสียง หมายถึง สถานีวิทยุกระจายเสียงของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่สร้างขึ้นเพื่อส่งวิทยุกระจายเสียง โดยทำการส่งคลื่นวิทยุในย่านความถี่ 535 ถึง 1605 กิโลเฮิรตซ์

2. รายการวิทยุกระจายเสียง หมายถึง ประเภท เนื้อหา ของรายการที่ส่งกระจายเสียงทางวิทยุ

3. เนื้อหาของรายการวิทยุ หมายถึง รายการวิทยุต่างๆ ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ

- ก. ความรู้ เช่น ความรู้เกี่ยวกับการศึกษา การเมือง สังคม เศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
- ข. ข่าว ได้แก่ เนื้อหาที่บอกข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้น
- ค. บันเทิง ได้แก่ การแสดงต่างๆ เช่น ละคร คนตรี เพลง ที่มีใ้กำลังใจการศึกษาโดยตรง

ง. โฆษณา ได้แก่ โฆษณาและแจ้งความทั่วไป ประกาศแถลงของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ

4. การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง การศึกษาเพื่อให้ทราบถึง ประเภท ปริมาณ ของเนื้อหา ที่ได้สื่อสารออกมาอย่างเปิดเผย และรวมถึงเวลาที่ใช้ในการส่งกระจายเสียงของแต่ละรายการด้วย

5. ความต้องการ หมายถึง ความต้องการในการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงจากสถานีวิทยุต่างๆ ว่ามีความต้องการที่จะรับฟังรายการประเภทใด เวลาใด

6. เรียนจบชั้นประถมศึกษา หมายถึง เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

7. อาชีพ หมายถึง การประกอบกิจกรรม เพื่อสนองความต้องการทาง กำนเศรษฐกิจ กำนจิตใจ และกำนสังคม ได้แก่ (กระทรวงมหาดไทย, 2512 : 479)

- ก. อาชีพกสิกรรม เช่น เลี้ยงสัตว์ ทำไร่ ทำนา ทำสวน
  - ข. อาชีพเกี่ยวกับการค้า เช่น การค้าส่ง การค้าปลีก เรขาย
- นักโฆษณาสินค้า ตัวแทน ผู้รับจำนำ

ค. อาชีพด้านบริการ เช่น เสริมสวย ปรงอาหาร ผู้ให้บริการ ความปลอดภัย รับจ้าง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทุกคนจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เพื่อปรับตัวเองให้มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามฐานะ ในประเทศไทยประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชนบทและมีอาชีพทางการกสิกรรม พวกเขาเหล่านั้นได้รับการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ และบางคนไม่มีโอกาสได้เข้าเรียนอยู่ในระบบโรงเรียนเลย ทำให้พวกเขาต้องประสบกับปัญหาต่างๆ เช่น มีรายได้ต่ำ เพราะขาดความรู้ที่จะนำเอาวิธีการใหม่ๆ มาใช้เพื่อปรับปรุงการทำมาหากินของตน ปัญหาสุขภาพอนามัย การวางแผนครอบครัว ปัญหาทางด้านการเมืองและการปกครอง เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตความเป็นอยู่และการพัฒนาเป็นอย่างมาก การให้การศึกษาหรือให้ความรู้แก่พวกเขาเหล่านั้นจึงนับเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาเช่นประเทศไทย สื่อสารมวลชนน่าจะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อเขาจะได้นำไปพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อผลในการสร้างสรรค์และพัฒนาคุณภาพแห่งการเป็นมนุษย์ บทบาทของสื่อสารมวลชนในการให้การศึกษาแก่ประชาชนนั้น วีรยุทธ วิเชียรโชติ (วีรยุทธ วิเชียรโชติ, 2518 : 1-4) กล่าวว่ามียุทธหลายประการ คือ

1. บทบาทของสื่อสารมวลชนในการให้การศึกษาตลอดชีพแก่ประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยี

ในบทบาทนี้สื่อสารมวลชนสามารถปฏิบัติได้เป็นสองแนว กล่าวคือในแนวที่ 1 สื่อสารมวลชนให้ข่าวสารและให้การศึกษาทางบ้านประตูครัววิทยุแก่ประชาชน เช่น แนะนำเครื่องมือ อุปกรณ์ใหม่ๆ แก่เกษตรกร แนะนำอาชีพต่างๆ ให้กับผู้ว่างงาน แนะนำวิธีประกอบอาชีพครอง เช่น อุตสาหกรรมในครัวเรือน เพื่อเป็นการช่วยเพิ่มรายได้ สื่อสารข่าวเกี่ยวกับความต้องการกำลังคนของโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ และข่าวเกี่ยวกับการว่างงาน ตลอดจนการแนะวิธีใช้เงินอย่างประหยัดและให้คุ้มค่าเงิน ทั้งในด้านการ

บริโภคและการลงทุน ซึ่งเมื่อกล่าวโดยสรุปแล้วก็คือ การให้การศึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิต และการตลาดของผลิตภัณฑ์เหล่านั้นแก่ประชาชนอย่างกว้างขวางทั้งประเทศ

ในแนวที่ 2 เดวิด แมคเคลแลนด์ นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน และ เอฟเวอเรต เฮเก้น นักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกัน ได้วิจัยพบว่า การพัฒนาเศรษฐกิจนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางประวัติศาสตร์วิทยาและเงินทุนเท่านั้น แต่ยังขึ้นกับองค์ประกอบทางจิตวิทยาของประชากรในประเทศนั้นๆ อีกด้วย กล่าวคือ ถ้าหากประชาชนมีระดับของความคิดสร้างสรรค์และแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์สูง (คือความกระตือรือร้นที่จะประกอบกิจให้ได้มาตรฐานแห่งความดีเยี่ยม โดยไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค) การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศนั้นก็จะรุดหน้าไปได้รวดเร็วกว่าประเทศที่ประชาชนค้อยในลักษณะทางจิตวิทยาคงกล่าว

ฉะนั้น บทบาทของสื่อสารมวลชนในกรณีนี้ ก็คือ การพยายามสร้างรายการที่จะเสริมสร้างให้ประชาชนเกิดความคิดสร้างสรรค์และมีแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์สูงขึ้น เพื่อเขาจะได้นำความสามารถนี้ไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. บทบาทของสื่อสารมวลชนในการให้การศึกษาตลอดชีพแก่ประชาชนในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม

สังคมของไทยเรากำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านค่านิยม วิถีประเพณี พฤติกรรมทางสังคม ตลอดจนโครงสร้างของอำนาจและโครงสร้างของสังคม จากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองมากขึ้น จากสังคมแบบเดิมไปสู่สังคมที่เป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้น ในบรรยากาศของความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ประชาชนย่อมอยู่ในความสับสนเกี่ยวกับค่านิยมและการวางตัว เกิดช่องว่างระหว่างคนรุ่นต่างๆ อันอาจนำไปสู่การร้าวและการเกินขอบวัน ระบบครอบครัวและความสัมพันธ์ฉันพี่น้องกำลังถูกคุกคามด้วยคสนใจเฉพาะธุรกิจของตน และการขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ในสถานการณ์เช่นนี้ สื่อสารมวลชนอาจจะช่วยสื่อความหมายและให้ทิศทางในการเปลี่ยนแปลงของสังคม ประสานสามัคคีระหว่างคนรุ่นต่างๆ ระหว่างประชาชนในชนบทกับประชาชนในเมือง ระหว่างผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครอง ระหว่างชนชั้นต่างๆ ให้เข้าใจถึงปรากฏการณ์ของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอันเนื่องมาจากหลายสาเหตุ เช่น ความเจริญทางเทคนิค

วิทยา ทางการศึกษาสารคมนาคม ทางการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อิทธิพลทางวัฒนธรรมของสังคมตะวันตกที่ไหลบ่าเข้ามาพร้อมกับประยุทวิทยา เครื่องยนต์กลไก รายการสื่อสารมวลชนต่างๆ ตลอดจนความผันผวนทางการเมืองและทางเศรษฐกิจของประเทศและของโลกที่มีส่วนเกี่ยวพันกันอย่างลึกซึ้ง ถ้าหากประชาชนมีความเข้าใจในอิทธิพลและขบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเหล่านี้ดีขึ้น ความขัดแย้งและความตึงเครียดในทางจิตใจและทางสังคมน่าจะลดลง เพราะคนไทยนั้นมีลักษณะแนวโน้มในการให้อภัยอยู่แล้ว

บทบาทอีกประการหนึ่งของสื่อสารมวลชนเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมก็คือ ความพยายามในการสร้างค่านิยมใหม่ๆ ที่เหมาะกับสังคมสมัยปัจจุบันขึ้นในมวลประชากร เช่น ค่านิยมแห่งความยุติธรรมทางสังคม และค่านิยมแห่งความรับผิดชอบและมีวินัยทางสังคม ค่านิยมทั้งสองชนิดนี้จะช่วยให้สังคมมีความสงบสุข มีความขัดแย้งและความสับสนน้อยลง เพราะค่านิยมแห่งความยุติธรรมทางสังคม ถ้ามีอยู่มากในมวลประชากร จะมีผลทำให้การเล่นพวกเล่นพ้องน้อยลง การฉ้อราษฎร์บังหลวงน้อยลง และการใช้อำนาจอภิสิทธิ์เพื่อประโยชน์ส่วนตนโดยไม่คำนึงถึงผลเสียหายแก่ส่วนรวมก็น่าจะน้อยลงไปด้วย ส่วนค่านิยมแห่งความรับผิดชอบและมีวินัยทางสังคม ถ้ามีอยู่มากในมวลประชากร จะมีผลทำให้การทำลายสมบัติและทรัพยากรของชาติน้อยลง (เช่นการทำลายป่า) การทิ้งขยะลงบนท้องถนนหรือแม่น้ำลำคลองจะน้อยลง การขับรถโดยไม่เคารพกฎจราจรจะน้อยลง และการหลีกเลียงไม่ยอมเสียภาษีอากรจะลดน้อยลง

3. บทบาทของสื่อสารมวลชนในการให้การศึกษาคลอดชีวิตแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองการปกครอง

บทบาทประการแรกของสื่อสารมวลชนในหัวข้อนี้ก็คือ การกระตุ้นพัฒนาให้ประชาชนมีความสำนึกในความรับผิดชอบทางการเมืองโดยพยายามที่จะใช้สิทธิและหน้าที่ทางการเมือง ตามแนววิถีแห่งประชาธิปไตยเพื่อสร้างดุลยภาพอำนาจให้เกิดขึ้นระหว่างประชาชนกับรัฐบาล ทั้งนี้เพื่อให้ระบบการเมืองการปกครองดำเนินไปตามครรลองแห่งประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ทั้งรูปแบบและขบวนการของการให้ประชาชนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารประเทศตามศักดิ์และสิทธิของอธิปไตยที่มาจากประชาชนทั้งประเทศ

บทบาทประการที่สองของสื่อสารมวลชนก็คือ การให้การศึกษาเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยว่าเมืองค้ประกอบ โครงสร้างและขบวนการเป็นอย่างไร ตลอดจนการให้ข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของรัฐบาลและข้าราชการว่าได้ประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และวิถีทางแห่งประชาธิปไตยมากน้อยประการใด

บทบาทประการที่สามก็คือ การสำรวจประชามติเกี่ยวกับปัญหาและนโยบายต่างๆของประเทศ เพื่อรัฐบาลจะได้รับไปพิจารณาปฏิบัติการให้สอดคล้องกับประชามติเหล่านั้นมากขึ้น

บทบาทประการที่สี่ก็คือ สื่อสารมวลชนทำหน้าที่เป็นสื่อกลางและเวทีสำหรับให้ความเห็นของรัฐบาลได้พบปะอภิปรายปัญหากับประชาชนผู้สนใจ โดยมีนักสื่อสารมวลชนเป็นผู้รวมอภิปราย

4. บทบาทของสื่อสารมวลชนในการให้การศึกษาตลอดชีพแก่ประชาชนในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาวัฒนธรรมและจริยธรรม

บทบาทประการแรกของสื่อสารมวลชนในข้อนี้ก็คือ การจรรโลงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมเนียมที่ดั้งเดิมของไทยไว้เพื่อเป็นการอนุรักษ์เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทย เช่น การส่งเสริมดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย และสถาปัตยกรรมไทย โดยการให้มีนิตรรศการหรือการประกวดชิงรางวัลของสมาคมสื่อสารมวลชน เป็นต้น

บทบาทประการที่สองได้แก่ การเสนอข่าวสาร ให้การบันเทิง และให้การศึกษาแก่ประชาชนในด้านจริยธรรม เพราะถ้าหากประเทศชาติของเรามุ่งเร่งรัดพัฒนาแต่ในทางวัตถุเสียเป็นส่วนใหญ่ สังคมจะประสบปัญหาทางศีลธรรมเสื่อมโทรม และทางด้านสุขภาพจิตของประชาชน ฉะนั้น เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างสมดุลย์ ทางสื่อสารมวลชนควรเน้นการพัฒนาและปลูกฝังจริยธรรมให้กับประชาชนควบคู่ไปกับการให้ข่าวสารความรู้ในด้านการพัฒนาวัตถุธรรม

5. บทบาทของสื่อสารมวลชนในการให้การศึกษาตลอดชีพแก่ประชาชนในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาและการสาธารณสุข

บทบาทประการแรกของสื่อสารมวลชนในข้อนี้ก็คือ การส่งเสริมให้ประชาชนสนใจในวิชาความรู้ ฝึกนิสัยให้รักการอ่านเพื่อแสวงหาข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับ

เรื่องต่างๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรม ทั้งในประเทศ และนอกประเทศทั่วโลก การส่งเสริมอาจจะเป็นในรูปของการปรับปรุงคุณภาพของ รายการและเนื้อหาให้ตรงตามความต้องการและความจำเป็นของชนทุกชั้นทุกอาชีพและ ทุกท้องถิ่น ความจริงบทบาทในข้อนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตยให้เกิดขึ้น ในสังคมไทยเป็นอันมาก เพราะประชาธิปไตยจะมีได้ก็ต่อเมื่อประชาชนมีความรู้ดี ใช้ปัญญาธรรมในการพิจารณาตัดสินปัญหาต่างๆ ทั้งในทางส่วนตัวและในทางการเมือง

บทบาทประการที่สองของสื่อสารมวลชนเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา ก็คือ การช่วยเป็นสื่อกลางในการแพร่บทเรียนของโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยไปยังถิ่นที่อยู่ ห่างไกล ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาโดยตรงจากสถาบันเหล่านั้น และสื่อสารมวลชน อาจจะจัดรายการการศึกษานอกโรงเรียน สำหรับการอ่านออกเขียนได้ และการฝึกฝน อาชีพให้กับประชาชนทั่วประเทศ

บทบาทประการที่สามก็คือ การให้ข่าวสารความรู้เกี่ยวกับสุขภาพและพลานามัย แก่ประชาชนเกี่ยวกับเรื่องอาหารการกิน ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ตลอดจนความรู้ เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว และวิธีอบรมเลี้ยงดูเด็กให้ถูกวิธี

6. บทบาทของสื่อสารมวลชนในการให้การศึกษาตลอดชีพแก่ประชาชนเกี่ยวกับการ พัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

บทบาทประการแรกของสื่อสารมวลชนเกี่ยวกับเรื่องนี้ก็คือ การชี้ให้ประชาชน เห็นอันตรายของสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ และอธิบายให้ทราบถึงสาเหตุของการที่สิ่งแวดล้อม เป็นพิษ ตลอดจนการแนะแนวทางให้ประชาชนช่วยกันป้องกันรักษาและแก้ไขสิ่งแวดล้อม ให้ดีขึ้น

บทบาทประการที่สองก็คือ การให้การศึกษาแก่ประชาชนถึงความจำเป็นและ ประโยชน์ของการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ให้ความรู้เกี่ยวกับความ สำคัญของป่าเขาที่เป็นต้นกำเนิดของน้ำตก ลำธารและแม่น้ำ ซึ่งประชาชนได้ใช้น้ำใน การทำกสิกรรม และเป็นน้ำดื่ม น้ำใช้

วิทยุเป็นสื่อสารมวลชนที่ได้เปรียบในด้านความเร็ว ความครอบคลุม และใน ด้านเศรษฐกิจ วิทยุจึงเหมาะที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการให้ข่าวสารและการศึกษา

โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนา (UNESCO , 1975 : 41) แต่ก็มีช่องว่างระหว่างสื่อสารมวลชนกับการศึกษา นั่นก็คือวิทยุกระจายเสียงต้องฟังหรือต้องอาศัยผู้อุปถัมภ์รายการ เช่น บริษัท ร้านค้า ฉะนั้นผลในทางปฏิบัติจึงเป็นไปได้เพื่อการค้า รายการที่ให้ความรู้หรือวิชาการมักไม่ค่อยมีใครสนใจที่จะเป็นผู้อุปถัมภ์ ตรงกันข้ามกับรายการบันเทิงที่จะหาผู้อุปถัมภ์รายการได้ง่าย และอีกประการหนึ่งสื่อสารมวลชนยังไม่ได้พัฒนาในรูปของหน้าที่และความรับผิดชอบของตนต่อประชาชน ต่อสังคมและประเทศชาติ ผลก็คือทำให้เกิดช่องว่างระหว่างสื่อสารมวลชนกับการศึกษาขึ้น

ในกระบวนการสื่อสาร สิ่งที่เป็นส่วนสำคัญหรือเป็นหัวใจก็คือ "เนื้อหา" เนื้อหาของการสื่อสารอาจส่งผ่านโดยสัญลักษณ์ต่างๆ เช่น ถ้อยคำ คนตรี รูปภาพ สัญลักษณ์ (Berelson , 1966 : 260) โดยปกติแล้วผู้ส่งสารจะต้องคำนึงถึงสารที่จะส่งออกไปยังผู้รับว่ามีเนื้อหาอย่างไร ถ้าเนื้อหานั้นตรงกับความคิดเห็น ความต้องการ หรือทัศนคติของผู้รับ ผลที่สนองตอบจะเป็นไปในทางที่ดี แต่ถ้าเนื้อหานั้นสร้างความเบื่อหน่ายให้กับผู้รับก็จะกลายเป็นปฏิเสธที่จะฟัง (จุมพล รอดคำดี, 2520 : 1) รายการวิทยุจะดี เนื้อหาจะมีคุณค่าหรือไม่ขึ้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผู้จัดรายการ เขาเหล่านั้นได้ใช้เวลาในการจัดการเตรียมรายการบ้างหรือไม่ และใช้เวลาเตรียมการนานเท่าใด (คุสิศ ศิริวรรณ, 2520 : 1) นอกจากนั้นคุณค่าของรายการยังขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของนักจัดรายการอีกด้วย ถ้านักจัดรายการจัดเพื่อผลประโยชน์หรือเพื่อรายได้ของตนเอง ผลงานที่ปรากฏอาจจะทำให้ผู้ฟังเกิดความรำคาญหรืออาจเป็นพิษเป็นภัยกับสังคม เพราะเขามุ่งจะจัดรายการให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยมีได้มีเวลาเตรียมตัวในการจัดรายการแต่อย่างใดเลย อีกประการหนึ่งเป็นการจัดรายการตามหน้าที่ พวกนี้ไม่มีอะไรใหม่จะให้แก่งานและประชาชนเท่าที่ควรจะเป็น ประเภทที่ดีได้แก่นักจัดรายการเพื่ออุดมคติ จัดรายการด้วยความรักในงานและด้วยความรู้สึกผูกพันกับผู้ฟัง ถ้านักจัดรายการดี เนื้อหาดี ก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ฟัง เพราะผู้ฟังโดยเฉพาะชาวชนบทถือว่าวิทยุกระจายเสียงเป็นสถาบันหนึ่งของรัฐบาล (สมพงษ์ พลະสุริย์, 2516 : 10) ความเชื่อในสถาบันวิทยุกระจายเสียงจึงมีส่วนหนึ่งที่คล้ายกับความเชื่อต่อในข้าราชการ ชาวบ้าน

ส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ว่า เสียงที่ออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียง คือเสียงของความจริงที่มาจากทางราชการ ดังนั้น ในเรื่องของเนื้อหาที่ส่งออกไปยังผู้ฟังจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก

ปัจจุบันในประเทศไทยมีสถานีวิทยุจำนวน 204 สถานี (กรมประชาสัมพันธ์, 2520 : 1-4) และจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี พ.ศ.2518 พบว่ามีครัวเรือนทั่วประเทศไทย 6,794,578 ครัวเรือน จากครัวเรือนทั้งหมดนี้เป็นครัวเรือนที่มีเครื่องรับวิทยุจำนวน 4,995,702 ครัวเรือน จำนวนเครื่องรับที่มีทั้งสิ้น 5,360,735 เครื่อง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2518 : 23) จากสถิตินี้จะเห็นได้ว่าเครื่องรับวิทยุมีอยู่แพร่หลาย และบางครัวเรือนมีเครื่องรับวิทยุมากกว่า 1 เครื่อง บรรดาสถานีวิทยุจำนวน 204 สถานีนั้น มีสถานีวิทยุเพียงจำนวนน้อยเท่านั้น ที่จัดรายการเพื่อสาระประโยชน์ของผู้ฟัง โดยเฉพาะชาวชนบท สถานีวิทยุอีกหลายสถานีควรจะได้รับการปรับปรุงในด้านต่างๆ (อรรถพร เขียวถาวร, 2518 : 55-56) เช่น ลดการโฆษณาลง ให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของการโฆษณาที่คณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ได้กำหนดไว้ คือ โฆษณาได้ไม่เกินชั่วโมงละ 8 นาที (สำนักงานกฤษฎีกา, 2518 : 10) รายการพุดคุยกันซึ่งมีแต่สิ่งไร้สาระ ละครรักโศกและเพ้อฝัน รายการตอบจดหมายที่ไม่เกี่ยวกับความรู้ รายการเพลงเพื่อการโฆษณาสินค้า ซึ่งเน้นในด้านความบันเทิงเพียงอย่างเดียวและใช้เวลานานเกินควร รายการต่างๆดังกล่าวควรมีให้น้อยลง รายการที่ควรเพิ่มได้แก่รายการข่าว สรุปข่าวสารคดีที่เป็นประโยชน์ต่อการครองชีพและชีวิตประจำวัน โดยเน้นในเรื่องเนื้อหาและภาษา รายการที่เป็นประโยชน์ในการให้ความรู้แก่คนทุกระดับ ส่งเสริมความรักชาติ มุ่งเปลี่ยนค่านิยมของคนไทย แนะนำความรู้ด้านกฎหมายที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน รายการส่งเสริมการเกษตร เพลงไทยเดิม ส่งเสริมค่านิยมและวัฒนธรรมไทย รายการที่ให้ความรู้ด้านอุปโลกปวิโลก การเลือกอาชีพและแนะแนวอาชีพ ส่งเสริมศีลธรรม สุขภาพ ความรู้ทางการเมือง สอนภาษาและเสริมความรู้ทางการบ้าน การเรือนสำหรับสตรีและแม่บ้าน รายการที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน รายการต่างๆดังกล่าวนี้ ควรปรับปรุงให้มีและดีขึ้น แต่การจะจัดรายการต่างๆให้ได้รับประโยชน์

เต็มทีนั้น ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ผู้จัดการการจะต้องรู้จักผู้ฟังด้วย ต้องรู้จักว่าผู้ฟังเป็นใคร ชอบและไม่ชอบอะไรบ้าง (อิจจรา หัสบำเรอ, 2520 : 2)

อาจกล่าวได้ว่า รายการวิทยุควรเป็นรายการที่ส่งเสริมให้ผู้ฟังสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข เนื้อหาสาระของรายการจึงต้องพัฒนามาจากปัญหาและความต้องการของผู้ฟัง บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, 2517 : 8-9) ได้กล่าวถึงสิ่งที่มวลชนต้องการ ดังนี้

1. สุขภาพ เพื่อให้มีสุขภาพทางกายและจิต เราต้องมี

1.1 ความสะอาด คนกลุ่มน้อยมีอยู่แล้วพอสมควร ส่วนคนกลุ่มใหญ่ของไทยมีความสะอาดเกี่ยวกับร่างกาย แต่สำหรับที่อยู่อาศัยยังไม่สมบูรณ์ ความสะอาดในที่สาธารณะขาดมาก

1.2 ความร่มรื่น ทั้งคนกลุ่มน้อยและกลุ่มใหญ่เกือบไม่มีความห่วงใยกับพันธุ์พืชของสีเขียว กรุงเทพฯเป็นมหานครที่มีสวนสาธารณะน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนพลเมือง และไม่มีการเคลื่อนไหวในทางที่จะปลูกต้นไม้และถนอมพืชพันธุ์ของเขียว เช่น มีกฎหมายที่ให้ปลูกต้นไม้ไปพร้อมกับการสร้างอาคารพาณิชย์ หรือห้ามตัดต้นไม้ในบริเวณเมืองที่ขยายตัว

1.3 อาหาร เกือบทั้งประเทศมีความรู้ในเรื่องการให้อาหารเด็ก (หรือผู้ใหญ่) น้อยมาก

1.4 การป้องกันโรคและการรักษาโรค เกือบไม่มีความรู้เลย แม้ในคนกลุ่มน้อยที่มีการศึกษาจากโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย

2. ความปลอดภัย วิธีป้องกันภัยต่างๆ เช่น ภัยจากโรค ภัยแก่ทรัพย์สิน ภัยเกิดจากทะเลาะวิวาท เกือบทั้งประเทศมีความรู้น้อยมาก รัฐให้ความปลอดภัยแก่ประชาชนได้น้อย ยิ่งชนบททางไกลเมือง ชีวิตขึ้นอยู่กับความบังเอิญ... ความปลอดภัยของประเทศทั้งประเทศ กำลังเป็นปัญหาใหญ่ที่ชนชั้นผู้นำจะต้องขบ วิธีการที่พลเมืองหรือประชาชนจะให้ความร่วมมือยังไม่เข้าใจกันแจ่มแจ้ง... การสื่อสารระหว่างกลุ่มคนที่บริหารประเทศและราษฎรยังไม่มีวิธีการหรือนโยบายที่เด่นชัด

3. ความก้าวหน้า ความก้าวหน้าเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์นึกแยกไปจากสัตว์... ความก้าวหน้าจึงเป็นสิ่งจำเป็น มนุษย์จำเป็นได้แลเห็นลู่ทางที่ตนเองหรือครอบครัวหรือสังคมของตนมีความก้าวหน้าและไม่หยุดอยู่กับที่

4. ความสบายใจ ความสบายใจเกิดจากความมั่นคงหรือเสถียรภาพ หมายถึงรู้ว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร พอให้ความหวังพอสมควรที่มนุษย์จะมีได้ มีสุขภาพดี มีความปลอดภัย และมีหวังก้าวหน้า

ผู้จัดรายการวิทยุ ถ้ามีความรู้ความเข้าใจในสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ฟัง ก็จะสามารถจัดรายการที่ช่วยให้ผู้ฟังมีความรู้ มีทักษะ ที่จะแก้ปัญหาต่างๆได้ นอกจากนี้ ผู้จัดรายการควรคำนึงถึงลักษณะของผู้ฟังและการจัดรายการ ดังนี้คือ (อัจฉรา หัสมาเรอ, 2520 : 3-4)

ประการแรก ผู้ฟังเหล่านั้นเป็นผู้ที่มีความอยากรู้อยากเห็น ควรจัดทำเรื่องราวที่แปลก น่าสงสัย

ผู้ฟังเหล่านั้นเบื่อง่าย ควรเขียนข้อความให้กระชับ สั้นๆ

ผู้ฟังไม่มีเวลาคิดและวิเคราะห์มากนัก ดังนั้น ควรเสนอเนื้อหาสาระที่ไม่ยุ่งยาก ควรใช้ประโยคง่ายๆ

ผู้ฟังมีความสนใจในเรื่องรายได้ ควรให้ผู้ฟังได้ทราบว่า จะมีทางเพิ่มพูนรายได้ได้อย่างไรบ้าง

ผู้ฟังเป็นผู้ที่ชอบการแข่งขัน ควรเล่าเรื่องของผู้ประสบความสำเร็จให้มากๆ

ผู้ฟังเป็นผู้ที่ไม่มีความอดทน ควรพูดให้ตรงประเด็น ในสิ่งที่ท่านอยากระให้เขาทราบ

ผู้ฟังเป็นผู้ที่ไม่ร่ำรวย เขาอยากทราบว่า เขาควรจะทำอะไรบ้าง ควรจัดรายการแนะนำการเพิ่มรายได้ในทางที่เขาจะทำได้

ผู้ฟังเป็นผู้ที่ปฏิบัติจริงๆ ควรยกตัวอย่างชีวิตจริงของเพื่อนเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ และควรเล่ารายละเอียดว่า ผู้ฟังจะปฏิบัติตามได้อย่างไร

ผู้ฟังรู้จักคำศัพท์เทคนิคน้อย ควรใช้คำพูดธรรมดาๆ ที่ใช้พูดกัน ถ้าจำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิค ควรอธิบายให้ชัดเจน

ผู้ฟังมีความเข้าใจว่า อย่าพูดหลายเรื่องในรายการเดียวกัน ควรเล่าเรื่องโดยเรียงลำดับความให้ชัดเจน และพูดซ้ำไต่บ้าง

ผู้ฟังมีความสนใจในเรื่องท้องถิ่นและเรื่องใกล้ตัวเขา ก่อนที่ผู้ฟังจะสนใจในเรื่องของประเทศชาติ เขามีความสนใจในเรื่องครอบครัวของเขาเป็นประการแรก เรื่องของเพื่อนบ้าน หมู่บ้านของเขา ดังนั้น ควรเสนอเรื่องราวที่เขาสนใจ

ผู้ฟังเป็นคนฉลาด ถ้าท่านหลอกเขา เขาจะทราบทันที อย่าคิดว่าผู้ฟังจะทำตามทุกอย่างที่ท่านบอก แต่ถ้าท่านมีความจริงใจและต้องการช่วยเหลือเขาจริงๆ เป็นเพื่อนเขาจริงๆ สิ่งเหล่านี้จะช่วยเหลือท่านได้

ผู้ฟังชอบสนุก ควรจัดทำรายการที่ง่ายต่อการฟัง มีรายการบันเทิงแทรกด้วย แม้ว่าท่านกำลังพูดเรื่องวิทย์ หรือเรื่องพันธุศาสตร์อยู่ก็ตาม

ในด้านการศึกษาเกี่ยวกับตัวผู้ฟังนั้น จากการศึกษาของชัยโรจน์ บุญญานุวัตร (ชัยโรจน์ บุญญานุวัตร, 2518 : บทคัดย่อ) พบว่า ประเภทของรายการที่ประชาชนต้องการมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ รายการบันเทิง ข่าว ความรู้หรือสารคดีและโฆษณาสินค้า สำหรับรายการบันเทิงที่ผู้ฟังต้องการมากที่สุดคือ เพลงลูกทุ่ง รองลงมาได้แก่เพลงไทยสากลและละครวิทยุ ชาวที่ชอบมากที่สุด ชาวภายในประเทศ ชาวพม่ากรณอากาศ ชาวเหตุการณ์ในท้องถิ่น และชาวต่างประเทศ ความรู้ที่ต้องการมากที่สุด ความรู้ทางการเมือง และการส่งเสริมการประกอบอาชีพ

สำหรับความคิดเห็นของประชาชน รายการที่ต้องการให้เพิ่มมากที่สุดเท่ากันคือ รายการประเภทความรู้และข่าว ส่วนทางด้านสถานีออกอากาศรายการข่าวและความรู้ น้อย รายการบันเทิงออกอากาศมาก (ยกเว้นสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย) ซึ่งก็สอดคล้องกับการศึกษาของกุลพลรัตน์ รัตนสิงห์ (กุลพลรัตน์ รัตนสิงห์, 2518 : บทคัดย่อ) คือสถานีวิทยุที่ทำการศึกษาระจายเสียงรายการบันเทิงประมาณครึ่งหนึ่งของรายการทั้งหมด ส่วนรายการข่าวและความรู้เท่าๆกัน คือประมาณร้อยละ 20 และโฆษณาประมาณร้อยละ 7

สำหรับประชาชนในภาคเหนือ รายการที่ชอบฟังมากที่สุดได้แก่ข่าวภายในประเทศรองมาเป็นความรู้และสารคดีอื่นๆ (นิคม ศรีบุญเกราะ, 2518 : บทคัดย่อ)

และจากการศึกษาของรุจิเรข สพฤกษ์สันติ (รุจิเรข สพฤกษ์สันติ, 2519 : 89) พบว่า ผู้ฟังจะฟังรายการข่าวและรายการประเภทความรู้น่าขึ้นตามระดับการศึกษา ส่วนความต้องการของผู้ฟัง รายการที่ผู้ฟังต้องการรับฟังมากเรียงตามลำดับคือ รายการความรู้ ทั่วๆ รายการข่าว รายการบันเทิง และการโฆษณา ซึ่งดีสอดคล้องกับการศึกษาของสมชาย แสงจิตต์พันธุ์ (สมชาย แสงจิตต์พันธุ์, 2519 : 85)

การศึกษาก็มีส่วนสำคัญเกี่ยวกับการรับฟังวิทยุ จากการศึกษาของกองการศึกษาผู้ใหญ่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2520 : 21-22) พบว่า ประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานีที่มีความรู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จะมีโอกาสฟังวิทยุตลอดทั้งวัน พวกเขาต้องการความรู้ด้านประชากรศึกษา อนามัย และด้านโภชนาการ ผู้ที่จบการศึกษาระดับนี้ต้องการความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว การรักษาสุขภาพร่างกายและความรู้ด้านโภชนาการมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับอื่นๆ

เวลาที่ออกอากาศรายการต่าง ๆ นั้น สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รายการปกติ ได้กำหนดสัดส่วนคิดเป็นร้อยละของเวลาที่ออกอากาศทั้งหมดดังนี้ (แผนภูมิที่กรมประชาสัมพันธ์)

รายการข่าว	29 %
รายการความรู้	35 %
รายการบันเทิง	36 %

สถานีวิทยุ เอ็น เอช เค ของญี่ปุ่น ได้แบ่งเวลาของรายการประเภทต่างๆ ดังนี้ (Kusata, 1969 : 487)

รายการข่าว	29.2 %
รายการบันเทิง	25.4 %
รายการศึกษา	11.5 %
รายการเกษตร	33.9 %

ญี่ปุ่นได้ให้ความสำคัญแก่การเกษตรมาก ถ้านับรวมกับรายการที่ให้การศึกษาแล้วจะเป็นรายการที่ให้ความรู้ถึงประมาณ 45 %

* อินเดียนซึ่งเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาเช่นเดียวกับประเทศไทย ได้แบ่งเวลาของรายการต่างๆดังนี้ (Yodanis, 1969 : 456)

รายการบันเทิงประมาณ 50 %

รายการข่าว 21.4 %

รายการสำหรับเด็ก ผู้หญิง การศึกษา รวมกันประมาณ 27.5 %

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าวิทยุกระจายเสียงมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการพัฒนาประเทศ แต่ทุกวันนี้วิทยุยังไม่ได้ทำหน้าที่ดังกล่าวอย่างเต็มที่ รายการที่ออกอากาศของสถานีส่วนใหญ่ยังมีรายการบันเทิงและโฆษณามากเกินไป รายการที่ส่งเสริมความรู้ด้านต่างๆแก่ผู้ฟังยังมีน้อย การจัดรายการต่างๆควรคำนึงถึงทัศนคติและความต้องการของผู้ฟังบ้าง โดยเฉพาะผู้ฟังซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศที่อาศัยอยู่ตามชนบท และมีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ

สมมติฐานในการวิจัย

1. สถานีวิทยุกระจายเสียงออกอากาศรายการบันเทิงมากกว่ารายการข่าวและความรู้
2. ผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการฟังรายการวิทยุกระจายเสียงต่างกัน
3. ผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการฟังรายการวิทยุกระจายเสียงต่างกัน
4. ผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการฟังรายการวิทยุกระจายเสียงในช่วงเวลาต่างๆแตกต่างกัน
5. ผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการฟังรายการวิทยุกระจายเสียงในช่วงเวลาต่างๆแตกต่างกัน
6. ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงของผู้ฟังกับรายการที่ทางสถานีวิทยุนำเสนอมีความสัมพันธ์กันทางบวก

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหารายการวิทยุกระจายเสียง และสำรวจความต้องการของผู้ฟังตามลำดับขั้นดังนี้

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
2. สร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. จัดกระทำข้อมูล

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่

1. ประชาชนในจังหวัดนครนายก ที่มีความรู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แล้วไม่ได้ศึกษาต่อ อายุ 15 ปีขึ้นไปจำนวน 900 คน ได้มาจากการสุ่มโดยวิธี Non - Proportional Stratified Random Sampling จาก 4 อำเภอๆละ 225 คน โดยเลือกสุ่มตามอาชีพ

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อำเภอ \ อาชีพ	เกษตรกร	การค้า	บริการ	รวม
เมืองนครนายก	75	75	75	225
บ้านนา	75	75	75	225
ปากพลี	75	75	75	225
องครักษ์	75	75	75	225
รวม	300	300	300	900

2. รายการกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
รายการปกิ และรายการกระจายเสียงของสถานีวิทยุอื่นๆที่ผู้ฟังในจังหวัดนครนายก
นิยมรับฟังอีก 6 สถานี

การสร้างแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามเพื่อให้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
กับผู้ฟัง ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแผนผังรายการหลักของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
รายการปกิ ศึกษารูปแบบและเนื้อหาของแบบสอบถามของ ชัยโรจน์ บุญฐานุวัตร
(ชัยโรจน์ บุญฐานุวัตร, 2518 : 69-80) และของ สมชาย แสงจิตต์พันธุ์
(สมชาย แสงจิตต์พันธุ์, 2519 : ภาคผนวก) แล้วเขียนเป็นแบบสอบถาม นำเสนอ
คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบและแก้ไข

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เรียบเรียงแล้วไปทดลองใช้กับประชาชนในอำเภอ
วิหารแดง จังหวัดสระบุรี ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
จำนวน 45 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งหาโดยวิธีสอบซ้ำ ได้ค่า
ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.8276

แบบสอบถามความต้องการในเนื้อหารายการวิทยุ แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว เช่น อายุ อาชีพ เวลา
และสถานีวิทยุที่ชอบฟัง

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินค่า สอบถามเกี่ยวกับลักษณะการรับฟังวิทยุ
ความต้องการที่จะฟัง ให้ตอบโดยวิธีเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องมาตราส่วน
ประเมินค่าตามความเห็นของผู้ตอบ

ตอนที่ 3 เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการวิทยุกระจายเสียง
ให้ผู้ตอบเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเองลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่ต้องเก็บจากประชาชนผู้ฟังวิทยุ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกตามหมู่บ้านต่างๆในแต่ละอำเภอ โดยจำแนกตามอาชีพๆละ 300 ฉบับ รวมเป็น 900 ฉบับ และกลับไปเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหาการวิทยุกระจายเสียง ผู้วิจัยได้ฟังวิทยุกระจายเสียงทั้งหมดจำนวน 7 สถานี สถานีตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รายการปกติ และสถานีอื่นๆอีก 6 สถานีที่ได้จากแบบสอบถาม โดยฟังและบันทึกเทปรายการตั้งแต่เวลา 5.00 - 23.00 น. สถานีละ 1 สัปดาห์

การจัดกระทำข้อมูล

1. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยได้สำรวจแบบสอบถามแต่ละฉบับเพื่อตรวจฉบับที่สมบูรณ์ ปรากฏว่าได้แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาใช้ในการวิจัยดังนี้

ตาราง 2 แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน(ฉบับ)	คิดเป็นร้อยละ
กลีกรรรม	287	95.67
การค้า	270	90.00
บริการ	279	93.00
รวม	836	92.89

แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 836 ฉบับ นำมาจัดกระทำดังนี้

ตอนที่ 1

ก. แจกแจงความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ ซึ่งแบ่งตามเกณฑ์ของ Elizabeth B. Hurlock (อ้างจาก จันทนา จินตารัตน์, 2520 : 3)

แบ่งอายุออกเป็น 4 ช่วง คือ

- ช่วงอายุ 15 - 20 ปี
- ช่วงอายุ 21 - 40 ปี
- ช่วงอายุ 41 - 60 ปี
- ช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป

ข. แจกแจงความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ ได้

- อาชีพเกษตรกร
- อาชีพการค้า
- อาชีพบริการ

ค. แจกแจงความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการรับฟังวิทยุในแต่ละช่วงเวลา เพื่อทดสอบความถี่ของการรับฟังรายการวิทยุในช่วงเวลาต่างๆที่แตกต่างกัน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สูตร (ลัวัน สายยศ, 2515 : 231)

$$\chi^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

เมื่อ χ^2 แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน χ^2 - distribution

O แทน ความถี่ที่ได้จากการสังเกต

E แทน ความถี่ที่คาดหวัง

ง. แจกแจงความถี่ เพื่อทราบข้อสถานีวิทยุที่ประชาชนนิยมรับฟังมากที่สุดจำนวน 6 สถานี

ตอนที่ 2

ก. แจกแจงความถี่ของแบบสอบถามแต่ละข้อ หาค่าเฉลี่ย เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างรายการที่สถานีวิทยุนำออกอากาศกับความถี่ของผู้ฟัง หาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการพิจารณาค่าความสำคัญของค่าเฉลี่ยว่าอยู่ในระดับใด ถือเกณฑ์ดังนี้

สำคัญมากที่สุด 4.50 - 5.00

สำคัญมาก 3.50 - 4.49

สำคัญปานกลาง 2.50 - 3.49

สำคัญน้อย 1.50 - 2.49

สำคัญน้อยที่สุด 1.00 - 1.49

ทดสอบสมมุติฐานโดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูตร, 2515 : 104)

$$\rho = 1 - \frac{6 \sum D^2}{N(N^2 - 1)}$$

เมื่อ ρ แทน สัมประสิทธิ์ของสหสัมพันธ์

D แทน ผลบวกของกำลังสองของผลต่าง
ของคะแนนแต่ละคู่

N แทน จำนวนรายการทั้งหมด

ข. ทหาระแนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน จำแนกตามอายุและอาชีพ เพื่อทดสอบความแตกต่างของความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียง
ทดสอบสมมุติฐานโดยใช้สูตร (Lindquist, 1956 : 56)

$$F = \frac{MS_A}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution

MS_A แทน ค่า Mean square ระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่า Mean square ภายในกลุ่ม

ซึ่งถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้ Studentized range q -statistic ทดสอบทีละคู่ต่อไป

ตอนที่ 3

รวบรวมความคิดเห็นของผู้ตอบ และสรุปประเด็นสำคัญ

2. การวิเคราะห์เนื้อหาของรายการวิทยุ ได้กระทำดังนี้

1. นับจำนวนเวลาของเนื้อหาในแต่ละรายการ แยกประเภทของ

เนื้อหา

2. คำนวณหาการร้อยละของแต่ละรายการของแต่ละสถานีวิทยุ

3. คำนวณหาการร้อยละของรายการแต่ละรายการจากสถานีกลุ่มตัวอย่าง

ทั้งหมด แล้วจัดอันดับเพื่อนำไปหาความสัมพันธ์กับความถี่ของการของผู้ฟัง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ต่างๆในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย	
N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	
ρ	แทน	สัมประสิทธิ์ของสหสัมพันธ์	
χ^2	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน	χ^2 - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน	F - distribution

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลจากการแจกแจงความถี่ สถานีวิทย์กระจายเสียงที่ประชาชนในจังหวัด นครนายกนิยมรับฟังมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ

1. สถานีวิทย์กระจายเสียงแห่งประเทศไทย ภาคปักษ์ ความถี่ 830 กิโลเฮิรตซ์
2. สถานีวิทย์ วพท. กรุงเทพฯ ความถี่ 710 กิโลเฮิรตซ์
3. สถานีวิทย์เสียงสามยอด กรุงเทพฯ ความถี่ 1160 กิโลเฮิรตซ์
4. สถานีวิทย์ยานเกราะ กรุงเทพฯ ความถี่ 890 กิโลเฮิรตซ์
5. สถานีวิทย์เสียงจากค่ายจักรพงษ์ ปราจีนบุรี ความถี่ 580 กิโลเฮิรตซ์
6. สถานีวิทย์กองพล ปตอ. ภาคปักษ์ กรุงเทพฯ ความถี่ 600 กิโลเฮิรตซ์
7. สถานีวิทย์รักษาดินแดน ภาคพิเศษ กรุงเทพฯ ความถี่ 730 กิโลเฮิรตซ์

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพในแต่ละอำเภอ

อำเภอ	อาชีพ	กลสิกรรม	การค้า	บริการ	รวม	คิดเป็นร้อยละ
เมือง		72	72	71	215	25.72
บ้านนา		75	70	73	218	26.08
ปากพลี		71	65	69	205	24.52
องครักษ์		69	63	66	198	23.68
รวม		287	270	279	836	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่าประชาชนแต่ละอาชีพในแต่ละอำเภอ ถูกเลือกมา
เป็นตัวอย่างในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน

ตาราง 4 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
15 - 20 ปี	224	26.79
21 - 40 ปี	339	40.55
41 - 60 ปี	250	29.96
61 ปีขึ้นไป	23	2.75
รวม	836	100.00

จากตาราง 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากที่สุดได้แก่กลุ่มที่มีอายุ
ระหว่าง 21 - 40 ปี กลุ่มที่มีจำนวนใกล้เคียงกันได้แก่กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 15 - 20 ปี
และ 41 - 60 ปี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อย ไม่สามารถจะถือเป็นตัวแทนของ
กลุ่มได้ ได้แบ่งกลุ่มที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป

ตาราง 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
กสิกรรม	287	34.33
การค้า	270	32.30
บริการ	279	33.37
รวม	836	100.00

ตาราง 5 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างแต่ละอาชีพมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการกระจายเสียงของสถานีวิทยุ
กระจายเสียงแห่งประเทศไทย ภาคปกติ ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
ข่าว			
ข่าวในประเทศ	826	11.40	3
ข่าวต่างประเทศ	297	4.10	6
ข่าวกีฬา	181	2.50	16
ข่าวพยากรณ์อากาศ	83	1.15	19
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	118	1.63	18
ข่าวบริการ/ข่าวสารประโยชน์	242	3.34	12
วิเคราะห์ข่าว	19	0.26	24
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	69	0.95	20
รวม	1835	25.33	

ตาราง 6 (ต่อ)

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
บันเทิง ละครวิทยุ	283	3.91	8
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	887	12.24	2
เพลงไทยสากล	1401	19.34	1
เพลงลูกทุ่ง	219	3.02	13
เพลงสากล	64	0.88	21
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	30	0.41	23
<u>รวม</u>	<u>2884</u>	<u>39.81</u>	
ความรู้ กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	456	6.29	4
ศาสนา/ศีลธรรม	295	4.07	7
ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	379	5.23	5
สุขภาพ	259	3.57	11
รายการสำหรับเด็ก	43	0.59	22
รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน	157	2.17	17
ภาษาและวรรณคดี	275	3.80	10
สารคดี/ท่องเที่ยว	278	3.84	9
ศิลปวัฒนธรรม	191	2.64	15
<u>รวม</u>	<u>2333</u>	<u>32.20</u>	
การหาปัญหาและชิงโชค	—	—	25
การโฆษณา	—	—	25
อื่นๆ (เพลงปลุกใจ, เพลงชาติ)	193	2.66	14
<u>รวม</u>	<u>7245</u>	<u>100.00</u>	

จากตาราง 6 แสดงว่าสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รายการ
ปกคิออกอากาศรายการบันเทิงมากเป็นอันดับหนึ่ง อันดับรองลงไปได้แก่รายการความรู้และข่าว

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์เนื้อหารายการกระจายเสียงของสถานีวิทยุ
วพท. กรุงเทพฯ ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์

ประเภทรายการ		เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
ข่าว	ข่าวในประเทศ	503	6.65	4
	ข่าวต่างประเทศ	139	1.84	11
	ข่าวกีฬา	21	0.28	18
	ข่าวพยากรณ์อากาศ	53	0.70	14
	ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	36	0.48	16
	ข่าวบริการ/ข่าวสารประโยชน์	66	0.87	13
	วิเคราะห์ข่าว	24	0.32	17
	วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	20	0.26	19
	<u>รวม</u>	<u>862</u>	<u>11.40</u>	
บันเทิง	ละครวิทยุ	2867	37.92	1
	เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	—	—	22
	เพลงไทยสากล	458	6.06	5
	เพลงลูกทุ่ง	530	7.01	3
	เพลงสากล	133	1.76	12
	เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	155	2.05	9
	<u>รวม</u>	<u>4143</u>	<u>54.80</u>	
ความรู้	กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	149	1.97	10
	ศาสนา/ศีลธรรม	230	3.04	7
	ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	38	0.50	15
	รายการสุขภาพ	12	0.16	21
	รายการสำหรับเด็ก	14	0.19	20

ตาราง 7 (ต่อ)

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน	-	-	22
ภาษาและวรรณคดี	-	-	22
สารคดี/ท่องเที่ยว	158	2.09	8
ศิลปวัฒนธรรม	-	-	22
<u>รวม</u>	<u>601</u>	<u>7.95</u>	
การทนายปัญหาและชิงโชค	-	-	22
การโฆษณา	1582	20.93	2
อื่นๆ(ข่าวสั้น, หมอคู่, คู่ย, ปลุกใจ)	372	4.92	6
<u>รวม</u>	<u>7560</u>	<u>100.00</u>	

ตาราง 7 แสดงว่าสถานีวิทยุ วพท. ส่งกระจายเสียงรายการบันเทิงมากเป็นอันดับหนึ่ง การโฆษณาเป็นอันดับสอง รายการข่าวเป็นอันดับสาม และรายการความรู้เป็นอันดับที่สี่

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์เนื้อหารายการกระจายเสียงของสถานีวิทยุเสียงสามยอด กรุงเทพฯ ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
ข่าว			
ข่าวในประเทศ	552	7.31	5
ข่าวต่างประเทศ	131	1.73	9
ข่าวกีฬา	174	2.30	8

ตาราง 8 (ต่อ)

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
ข่าวพยากรณ์อากาศ	51	0.67	16
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	1173	15.52	3
ข่าวบริการ/ข่าวสารประโยชน์	105	1.39	10
วิเคราะห์ข่าว	—	—	22
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	219	2.90	7
<u>รวม</u>	<u>2405</u>	<u>31.83</u>	
บันเทิง ละครวิทยุ	—	—	22
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	—	—	22
เพลงไทยสากล	416	5.50	6
เพลงลูกทุ่ง	1306	17.28	2
เพลงสากล	81	1.07	12
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	54	0.71	15
<u>รวม</u>	<u>1857</u>	<u>24.56</u>	
ความรู้ กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	46	0.61	17
ศาสนา/ศีลธรรม	59	0.78	13
ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	55	0.73	14
รายการเกี่ยวกับสุขภาพ	10	0.13	20
รายการสำหรับเด็ก	—	—	22
รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน	—	—	22
ภาษาและวรรณคดี	38	0.50	18

ตาราง 8 (ต่อ)

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
สารคดี/ท่องเที่ยว	19	0.25	19
ศิลปวัฒนธรรม	8	0.11	21
<u>รวม</u>	<u>235</u>	<u>3.11</u>	
การทนายปัญหาและชิงโชค	99	1.31	11
การโฆษณา	1878	24.84	1
อื่นๆ(ข่าวสั้น, คอมมิกทอมาย, คูย)	1086	14.37	4
<u>รวม</u>	<u>7560</u>	<u>100.00</u>	

ตาราง 8 แสดงว่าสถานีวิทยุเสียงสามยอดออกอากาศรายการข่าวมากเป็นอันดับหนึ่ง การโฆษณาเป็นอันดับสอง รายการบันเทิงเป็นอันดับสาม รายการอื่นๆเป็นอันดับสี่ ส่วนรายการความรู้เป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการกระจายเสียงของสถานีวิทยุ
ยานเกราะ 890 กรุงเทพฯ ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
ข่าว			
ข่าวในประเทศ	590	8.14	4
ข่าวต่างประเทศ	169	2.33	13
ข่าวกีฬา	283	3.91	7
ข่าวพยากรณ์อากาศ	68	0.94	17
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	206	2.84	11

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
ข่าวบริการ/ข่าวสารประโชยน์	145	2.00	16
วิเคราะห์ข่าว	17	0.23	22
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	51	0.70	19
<u>รวม</u>	<u>1529</u>	<u>21.10</u>	
บันเทิงละครวิทยุ	245	3.38	9
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	—	—	25
เพลงไทยสากล	824	11.37	3
เพลงลูกทุ่ง	1252	17.28	2
เพลงสากล	434	5.99	5
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	7	0.10	23
<u>รวม</u>	<u>2762</u>	<u>38.12</u>	
ความรู้กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	189	2.61	12
ศาสนา/ศีลธรรม	215	2.97	10
ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	302	4.17	6
รายการเกี่ยวกับสุขภาพ	155	2.14	15
รายการสำหรับเด็ก	—	—	25
รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน	36	0.50	20
ภาษาและวรรณคดี	63	0.87	18
สารคดี/ท่องเที่ยว	249	3.44	8
ศิลปวัฒนธรรม	18	0.25	21
<u>รวม</u>	<u>1227</u>	<u>16.94</u>	

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
การหาปัญหาและเชิงโชค	7	0.10	23
การโฆษณา	1558	21.50	1
อื่นๆ(ตอบจดหมาย,คุย,ปลูกใจ)	162	2.24	14
รวม	7245	100.00	

ตาราง 9 แสดงว่าสถานีวิทยุยานเกราะ 890 ออกอากาศรายการบันเทิงมากเป็นอันดับหนึ่ง การโฆษณาเป็นอันดับสอง รายการข่าวเป็นอันดับสาม รายการความรู้เป็นอันดับสี่

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์เนื้อรายการกระจายเสียงของสถานีวิทยุเสียงจากค่ายจักรพงษ์ ปราจีนบุรี ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
ข่าวในประเทศ	525	6.94	4
ข่าวต่างประเทศ	135	1.79	10
ข่าวกีฬา	30	0.40	16
ข่าวพยากรณ์อากาศ	56	0.74	15
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	130	1.72	11
ข่าวบริการ/ข่าวสารประโยชน์	113	1.49	12
วิเคราะห์ข่าว	—	—	21

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	13	0.17	19
<u>รวม</u>	<u>1002</u>	<u>13.25</u>	
บันเทิง ละครวิทยุ	467	6.18	5
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	-	-	21
เพลงไทยสากล	190	2.51	7
เพลงลูกทุ่ง	2685	35.52	1
เพลงสากล	10	0.13	20
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	221	2.92	6
<u>รวม</u>	<u>3573</u>	<u>47.26</u>	
ความรู้ กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	152	2.01	8
ศาสนา/ศีลธรรม	150	1.98	9
ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	64	0.85	14
ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ	16	0.21	18
รายการสำหรับเด็ก	27	0.36	17
รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน	-	-	21
ภาษาและวรรณคดี	-	-	21
สารคดี/ท่องเที่ยว	-	-	21
ศิลปวัฒนธรรม	-	-	21
<u>รวม</u>	<u>409</u>	<u>5.41</u>	

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
การหายป่วยและชิงโชค	84	1.11	13
การโฆษณา	1780	23.54	2
อื่นๆ(ตอบจดหมาย,คุย)	712	9.42	3
รวม	7560	100.00	

ตาราง 10 แสดงว่าสถานีวิทยุเสียงจากค่ายจักรพงษ์ออกอากาศรายการบันเทิงมากเป็นอันดับหนึ่ง โฆษณามากเป็นอันดับสอง อันดับสามได้แก่รายการข่าวอื่นๆเป็นอันดับสี่ อันดับสุดท้ายได้แก่รายการความรู้

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์เนื้อหารายการกระจายเสียงของสถานีวิทยุ
กองพล ปตอ. ภาคปทกิ กรุงเทพฯ ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
ข่าว			
ข่าวในประเทศ	562	7.43	4
ข่าวต่างประเทศ	123	1.63	11
ข่าวกีฬา	36	0.48	19
ข่าวพยากรณ์อากาศ	70	0.93	16
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	544	7.20	5
ข่าวบริการ / ข่าวสาธารณประโยชน์	133	1.76	10
วิเคราะห์ข่าว	16	0.21	21

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	140	1.85	8
<u>รวม</u>	<u>1624</u>	<u>21.48</u>	
บันเทิง ละครวิทยุ	—	—	22
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	—	—	22
เพลงไทยสากล	98	1.30	13
เพลงลูกทุ่ง	2438	32.25	1
เพลงสากล	—	—	22
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	94	1.24	14
<u>รวม</u>	<u>2630</u>	<u>34.79</u>	
ความรู้ กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	222	2.94	6
ศาสนา/ศีลธรรม	137	1.81	9
ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	36	0.48	19
รายการเกี่ยวกับสุขภาพ	53	0.70	17
รายการสำหรับเด็ก	—	—	22
รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน	87	1.15	15
ภาษาและวรรณคดี	156	2.06	7
สารคดี/ท่องเที่ยว	106	1.40	12
ศิลปวัฒนธรรม	52	0.69	18
<u>รวม</u>	<u>849</u>	<u>11.23</u>	
การหาปัญหาและชิงโชค	16	0.21	21
การโฆษณา	1672	22.12	2

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
อื่นๆ(เพลงปลุกใจ, หมอคู่, คอบจกหมาย)	769	10.17	3
รวม	7560	100.00	

ตาราง 11 แสดงว่าสถานีวิทยุของพล ปตอ. ภาคปกติ ออกอากาศรายการบันเทิงมากเป็นอันดับหนึ่ง การโฆษณาเป็นอันดับสอง อันดับรองๆลงไปได้แก่รายการข่าว รายการความรู้ และรายการอื่นๆ

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการกระจายเสียงของสถานีวิทยุ
รักษาดินแดนภาคพิเศษ กรุงเทพฯ ในช่วงเวลา 1 สัปดาห์

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
ข่าว			
ข่าวในประเทศ	685	9.06	5
ข่าวต่างประเทศ	149	1.97	11
ข่าวกีฬา	39	0.52	18
ข่าวพยากรณ์อากาศ	49	0.65	17
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	144	1.90	12
ข่าวบริการ/ข่าวสารประโยชน์	69	0.91	14
วิเคราะห์ข่าว	15	0.20	21
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	353	4.67	7
รวม	1503	19.88	

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเภทรายการ	เวลา(นาที)	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
บันเทิง ละครวิทยุ	764	10.11	4
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	229	3.03	8
เพลงไทยสากล	1598	21.14	1
เพลงลูกทุ่ง	1225	16.20	2
เพลงสากล	2	0.03	22
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	1079	14.27	3
รวม	4897	64.78	
ความรู้ กฎหมาย/การ เมือง/การปกครอง	172	2.28	10
ศาสนา/ศีลธรรม	547	7.24	6
ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	21	0.28	19
รายการเกี่ยวกับสุขภาพ	89	1.18	13
รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน	—	—	23
รายการสำหรับเด็ก	—	—	23
ภาษาและวรรณคดี	—	—	23
สารคดีท่องเที่ยว	51	0.67	16
ศิลปวัฒนธรรม	21	0.28	19
รวม	901	11.92	
การหายปัญหาและชิงโชค	—	—	23
การโฆษณา	205	2.71	9
อื่นๆ(ปลูกใจ)	54	0.71	15
รวม	7560	100.00	

ตาราง 12 แสดงว่าสถานีวิทยุรักษากินแดน ภาคพิเศษออกอากาศรายการ

บันทึกมากเป็นอันดับหนึ่ง รายการข่าวและรายการความรู้เป็นอันดับสองและสามตามลำดับ

ตาราง 13 ค่าร้อยละของรายการแต่ละรายการจากสถานีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ประเภทรายการ	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
ข่าว		
ข่าวในประเทศ	8.11	5
ข่าวต่างประเทศ	2.19	11
ข่าวกีฬา	1.46	17
ข่าวพยากรณ์อากาศ	0.82	21
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	4.50	7
ข่าวบริการ/ข่าวสารรณประโยชน์	1.67	14
วิเคราะห์ข่าว	0.17	25
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	1.65	15
รวม	20.58	
บันเทิง		
ละครวิทยุ	8.85	4
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	2.13	12
เพลงไทยสากล	9.53	3
เพลงลูกทุ่ง	18.46	1
เพลงสากล	1.38	18
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	3.14	8
รวม	43.50	
ความรู้		
กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	2.65	10
ศาสนา/ศีลธรรม	3.12	9

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเภทรายการ	คิดเป็นร้อยละ	อันดับที่
ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	1.71	13
รายการเกี่ยวกับสุขภาพ	1.14	19
รายการสำหรับเด็ก	0.16	26
รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน	0.54	23
ภาษาและวรรณคดี	1.02	20
สารคดี/ท่องเที่ยว	1.65	15
ศิลปวัฒนธรรม	0.55	22
รวม	12.54	
การทนายปัญหาและชิงโชค	0.39	24
การโฆษณา	16.59	2
อื่นๆ	6.40	6
รวม	100.00	

ตาราง 13 แสดงว่าสถานีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกอากาศรายการบันเทิงมากเป็นอันดับหนึ่ง รายการข่าวเป็นอันดับสอง การโฆษณาเป็นอันดับสาม และรายการความรู้เป็นอันดับสี่

ตาราง 14 อันดับความต้องการรายการกระจายเสียงของผู้ฟัง

ประเภทรายการ	ค่าเฉลี่ย	อันดับที่
ข่าว		
ข่าวในประเทศ	4.32	1
ข่าวต่างประเทศ	3.12	11

ตาราง 14 (ต่อ)

ประเภทรายการ	ค่าเฉลี่ย	อันดับที่
ข่าวกีฬา	2.89	16
ข่าวพยากรณ์อากาศ	3.18	10
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	3.33	5
ข่าวบริการ/ข่าวสารประโยชน์	2.75	19
วิเคราะห์ข่าว	3.01	13
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	2.67	20
บันเทิง ละครวิทยุ	3.02	12
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	3.22	8
เพลงไทยสากล	3.28	6
เพลงลูกทุ่ง	3.20	9
เพลงสากล	2.40	24
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	2.58	21
ความรู้ กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	3.68	2
ศาสนา/ศีลธรรม	3.36	4
ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	3.63	3
รายการเกี่ยวกับสุขภาพ	3.24	7
รายการสำหรับเด็ก	2.76	18
รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน	2.93	15
ภาษาและวรรณคดี	2.82	17
สารคดี/ท่องเที่ยว	2.54	22
ศิลปวัฒนธรรม	2.98	14

ตาราง 14 (ต่อ)

ประเภทรายการ	ค่าเฉลี่ย	อันดับที่
การหาปัญหาและเชิงโชค	2.45	23
การโฆษณา	1.40	25
อื่นๆ	—	26

ตาราง 14 แสดงว่าผู้ฟังต้องการรับฟังรายการข่าวในประเทศเป็นอันดับแรก อันดับสองได้แก่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย การเมืองการปกครอง และอันดับสามได้แก่ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

ตาราง 15 การหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความต้องการรายการกระจายเสียงของผู้ฟังกับรายการที่สถานีวิทยุนำออกอากาศ

ประเภทรายการ	สถานี : อันดับที่	ผู้ฟัง : อันดับที่
ข่าว		
ข่าวในประเทศ	5	1
ข่าวต่างประเทศ	11	11
ข่าวกีฬา	17	16
ข่าวพยากรณ์อากาศ	21	10
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	7	5
ข่าวบริการ/ข่าวสารนโยบาย	14	19
วิเคราะห์ข่าว	25	13
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	15	20
บันเทิง		
ละครวิทยุ	4	12
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	12	8
เพลงไทยสากล	3	6
เพลงลูกทุ่ง	1	9

ตาราง 15 (ต่อ)

ประเภทรายการ	สถานี : อันดับที่	ผู้ฟัง : อันดับที่
เพลงสากล	18	24
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	8	21
ความรู้ กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	10	2
ศาสนา/ศีลธรรม	9	4
ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	13	3
รายการเกี่ยวกับสุขภาพ	19	7
รายการสำหรับเด็ก	26	18
รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน	23	15
ภาษาและวรรณคดี	20	17
สารคดี/ท่องเที่ยว	15	22
ศิลปวัฒนธรรม	22	14
การทนายปัญหาและชิงโชค	24	23
การโฆษณา	2	25
อื่นๆ	6	26
	$p = 0.25$	

$$p_{.05} (N = 26) = 0.329$$

ตาราง 15 แสดงว่าความถี่ของการรายการกระจายเสียงของผู้ฟังและรายการกระจายเสียงที่สถานีนำออกอากาศไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 ความแตกต่างของช่วงเวลาในการรับฟังวิทยุของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน

เวลา \ อายุ	ความถี่				รวม
	15-20 ปี	21-40 ปี	41-60 ปี	61 ปีขึ้นไป	
5.00 - 8.00 น.	47	108	78	7	240
8.00 - 11.00 น.	41	56	33	4	134
11.00 - 13.00 น.	13	26	14	1	54
13.00 - 16.00 น.	22	22	6	1	51
16.00 - 19.00 น.	32	20	16	—	68
19.00 - 21.00 น.	46	84	88	7	225
21.00 - 23.00 น.	23	23	15	3	64
รวม	224	339	250	23	836

$$\chi^2 = 50.54$$

$$\chi^2_{.01} \text{ df} = 18 \text{ มีค่า} = 34.80$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ฟังที่มีอายุต่างกันรับฟังวิทยุในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 17 ความแตกต่างของช่วงเวลาในการรับฟังวิทยุของผู้ฟังที่มีอาชีพ
ต่างกัน

อาชีพ เวลา	ความถี่			รวม
	เกษตรกร	การค้า	บริการ	
5.00 - 8.00 น.	98	70	72	240
8.00 - 11.00 น.	37	55	42	134
11.00 - 13.00 น.	18	24	12	54
13.00 - 16.00 น.	16	17	18	51
16.00 - 19.00 น.	14	24	30	68
19.00 - 21.00 น.	95	52	78	225
21.00 - 23.00 น.	9	28	27	64
รวม	287	270	279	836

$$\chi^2 = 42.43$$

$$\chi^2_{.01} \text{ df} = 12 \text{ มีค่า} = 26.22$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน รับฟังวิทยุในช่วงเวลา
ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 18 ค่าความสำคัญในการรับฟังรายการวิทยุของประชาชนทุกอาชีพ

ประเภทรายการ	ความถี่					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รายการข่าว	434	156	194	32	20	4.14
รายการความรู้หรือสารคดี	98	255	257	161	65	3.19
รายการบันเทิง	146	177	310	134	69	3.24
การโฆษณา	10	25	91	190	520	1.58

จากตาราง 18 แสดงว่าประชาชนในจังหวัดนครนายกนิยมรับฟังรายการข่าว
มากกว่ารายการบันเทิงและรายการความรู้ ส่วนการโฆษณานิยมฟังน้อยที่สุด

ตาราง 19 รายการข่าวที่ประชาชนรับฟัง เรียงตามลำดับความสำคัญ

ประเภทรายการ	ความถี่					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ข่าวในประเทศ	478	213	105	18	22	4.32
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	176	221	224	143	72	3.34
ข่าวพยากรณ์อากาศ	101	203	325	137	70	3.15
ข่าวต่างประเทศ	81	208	284	159	104	3.00
ข่าวกีฬา	68	135	300	196	137	2.76
ข่าวบริการ	53	135	256	268	124	2.67
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	61	127	227	199	222	2.53
วิเคราะห์ข่าว	29	85	236	270	216	2.33

ตาราง 19 แสดงว่าประชาชนรับฟังข่าวในประเทศมากที่สุด ชาวชาวบ้าน
รองลงมา และฟังวิเคราะห์ข่าวน้อยกว่ารายการข่าวทุกประเภท

ตาราง 20 รายการความรู้หรือสารคดีที่ประชาชนรับฟัง เรียงตามลำดับ
ความสำคัญ

ประเภทรายการ	ความถี่					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	224	207	273	73	59	3.56
เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	178	267	236	87	68	3.48
ศาสนา/ศีลธรรม	127	191	299	166	53	3.21
เกี่ยวกับสุขภาพ	86	209	327	130	84	3.10

ตาราง 20 (ต่อ)

ประเภทรายการ	ความถี่					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
สำหรับสตรีและแม่บ้าน	115	133	266	196	126	2.90
ศิลปวัฒนธรรม	83	134	314	185	120	2.85
ภาษาและวรรณคดี	75	144	253	226	138	2.75
สำหรับเด็ก	60	128	275	236	137	2.69
สารคดี/ท่องเที่ยว	44	89	216	289	198	2.39

ตาราง 20 แสดงว่าประชาชนรับฟังรายการเกี่ยวกับกฎหมาย การเมือง การปกครองมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่รายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ส่วนรายการที่ฟังเป็นอันดับสุดท้ายได้แก่รายการสารคดีและท่องเที่ยว

ตาราง 21 รายการบันเทิงที่ประชาชนรับฟัง เรียงตามลำดับค่าความสำคัญ

ประเภทรายการ	ความถี่					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
เพลงไทยสากล	225	175	239	94	103	3.39
เพลงลูกทุ่ง	227	149	256	109	95	3.36
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	137	203	281	139	76	3.22
ละครวิทยุ	202	137	206	134	157	3.11
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	64	108	289	197	178	2.62
การหาขบปัญหาและชิงโชค	62	143	214	190	227	2.55
เพลงสากล	95	108	163	186	284	2.45

ตาราง 21 แสดงว่าประชาชนรับฟังรายการเพลงไทยสากลมากเป็น

อันดับหนึ่ง รายการเพลงลูกทุ่ง เพลงไทยเดิมรองลงมา ส่วนเพลงสากลรับฟัง
เป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 22 รายการข่าวที่ประชาชนต้องการรับฟัง เรียงตามลำดับความสำคัญ

ประเภทรายการ	ความถี่					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ข่าวในประเทศ	482	208	100	25	21	4.32
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	134	241	290	105	66	3.33
ข่าวพยากรณ์อากาศ	107	233	284	126	86	3.18
ข่าวต่างประเทศ	85	263	260	125	103	3.12
ข่าวกีฬา	68	145	328	221	74	2.90
ข่าวบริการ	62	130	288	245	111	2.75
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	71	131	262	199	173	2.67
วิเคราะห์ข่าว	41	101	284	241	169	2.53

ตาราง 22 แสดงว่าประชาชนต้องการรับฟังข่าวในประเทศมากเป็นอันดับ
หนึ่ง รองลงไปได้แก่ข่าวชาวบ้านและข่าวพยากรณ์อากาศ ส่วนข่าวที่ต้องการรับฟัง
เป็นอันดับสุดท้ายได้แก่การวิเคราะห์ข่าว

ตาราง 23 รายการความรู้หรือสารคดีที่ประชาชนต้องการรับฟัง เรียงตามลำดับค่าความสำคัญ

ประเภทรายการ	ความถี่					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	262	227	217	78	52	3.68
การประกอบอาชีพ	197	304	212	83	40	3.64
ศาสนา/ศีลธรรม	139	263	250	126	58	3.36
สุขภาพ	92	252	316	120	56	3.24
ศิลปวัฒนธรรม	78	176	326	160	96	2.98
สำหรับสตรีและแม่บ้าน	119	140	255	206	116	2.93
ภาษาและวรรณคดี	63	160	319	154	140	2.82
สำหรับเด็ก	76	127	287	214	132	2.76
สารคดี/ท่องเที่ยว	45	89	289	262	151	2.54

ตาราง 23 แสดงว่าประชาชนต้องการรับฟังรายการเกี่ยวกับกฎหมาย การเมือง การปกครองมากเป็นอันดับแรก รายการที่รับฟังรองลงไปได้แก่รายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ รายการด้านศาสนา ศีลธรรม ส่วนรายการสารคดีท่องเที่ยว ต้องการรับฟังเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 24 รายการบันเทิงที่ประชาชนต้องการรับฟัง เรียงตามลำดับค่าความสำคัญ

ประเภทรายการ	ความถี่					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
เพลงไทยสากล	178	168	289	113	88	3.28
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	136	209	272	141	78	3.22
เพลงลูกทุ่ง	149	196	258	141	92	3.20
ละครวิทยุ	175	128	230	144	159	3.02
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	77	90	246	251	172	2.58
การหาปัญหาและชิงโชค	68	104	215	202	247	2.45
เพลงสากล	102	70	194	161	309	2.40

ตาราง 24 แสดงว่าประชาชนต้องการรับฟังรายการเพลงไทยสากลมากกว่า เพลงไทยเดิมและเพลงลูกทุ่ง ส่วนเพลงสากลต้องการรับฟังเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 25 เนื้อหาของรายการวิทยุที่ผู้ฟังต้องการ เรียงตามลำดับค่าความสำคัญ

ประเภทรายการ	ความถี่					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รายการที่ส่งเสริมความรู้ทั่วไป	345	230	200	31	30	3.99
รายการที่ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับ การประกอบอาชีพ	247	304	204	60	21	3.83
รายการที่ให้ความบันเทิง	77	154	378	154	73	3.01
การโฆษณา	—	—	50	235	551	1.40

ตาราง 25 แสดงว่าผู้ฟังวิทยุต้องการให้รายการวิทยุมีเนื้อหาด้านความรู้มากกว่า รายการที่ให้ความบันเทิง การโฆษณาผู้ฟังต้องการน้อยที่สุด

ตาราง 26 รายการที่ผู้ฟังต้องการให้เพิ่มขึ้น

ประเภทรายการ	ความถี่					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รายการข่าว	396	212	164	41	23	4.10
รายการความรู้หรือสารคดี	140	265	284	103	44	3.42
รายการบันเทิง	111	138	357	141	89	3.05
การโฆษณา	5	15	82	228	506	1.55

ตาราง 26 พบว่าผู้ฟังมีความต้องการในระดับมากที่สุดจะให้เพิ่มรายการข่าว ส่วนรายการความรู้หรือสารคดีและรายการบันเทิงมีความต้องการให้เพิ่มในระดับปานกลาง และต้องการให้เพิ่มรายการโฆษณาในระดับน้อย

ตาราง 27 รายการที่ผู้ฟังต้องการให้ลดลง

ประเภทรายการ	ความถี่					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รายการข่าว	9	13	131	237	446	1.69
รายการความรู้หรือสารคดี	3	18	237	372	206	2.09
รายการบันเทิง	85	163	353	124	111	2.98
การโฆษณา	535	234	62	5	—	4.55

จากตาราง 27 พบว่าผู้ฟังต้องการให้รายการข่าวและรายการความรู้ลดลง น้อย รายการบันเทิงลดลงปานกลาง ส่วนการโฆษณาต้องการให้ลดลงมากที่สุด

ตาราง 28 สิ่งผู้ฟังได้รับจากการฟังวิทยุ เรียงตามลำดับความสำคัญ

ประเภทรายการ	ความถี่					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ได้รับความรู้ต่าง ๆ	281	279	215	46	15	3.92
ได้รับความรู้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง	245	310	171	84	26	3.79
ได้รับคติธรรมความดี	117	289	276	126	28	3.41
ได้รับความบันเทิง	119	213	352	123	29	3.32
เป็นเพื่อนแก้เหงา	97	172	269	187	111	2.95
ได้รับความรำคาญ	32	45	127	187	445	1.84

ตาราง 28 แสดงว่าผู้ฟังได้รับความรู้ต่าง ๆ และได้รับความรู้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองในระดับมาก ได้รับคติธรรม บันเทิง ในระดับปานกลาง ได้รับความรำคาญน้อย

ตาราง 29 เปรียบเทียบความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะในการฟังวิทยุของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน

ประเภทรายการ	15-20 ปี	21-40 ปี	41-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
รายการข่าว	3.82	4.12	4.40	4.70
รายการความรู้หรือสารคดี	3.26	3.22	3.09	3.26
รายการบันเทิง	3.60	3.24	2.96	2.74
การโฆษณา	1.68	1.59	1.51	1.26

จากตาราง 29 พบว่าผู้ฟังทุกระดับอายุรับฟังรายการข่าวมากเป็นอันดับแรก อายุ 15 - 40 ปี รับฟังรายการความรู้ รายการบันเทิงเป็นอันดับรองลงมา อายุ 41 ปีขึ้นไป ฟังรายการความรู้มากกว่ารายการบันเทิง และทุกระดับอายุฟังการโฆษณาน้อย

ตาราง 30 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการฟังรายการข่าว
ของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน

ประเภทรายการ	15-20 ปี	21-40 ปี	41-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
ข่าวในประเทศ	4.12	4.32	4.47	4.78
ข่าวต่างประเทศ	3.08	2.91	3.02	3.43
ข่าวกีฬา	2.78	2.69	2.84	2.74
ข่าวพยากรณ์อากาศ	3.04	3.12	3.24	3.74
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	3.25	3.30	3.42	4.00
ข่าวบริการ/ข่าวสารประโยชน์	2.71	2.61	2.71	3.04
วิเคราะห์ข่าว	2.49	2.14	2.41	2.83
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	2.60	2.53	2.48	2.43

ตาราง 30 แสดงว่าผู้ฟังทุกระยะวัยรับฟังข่าวในประเทศมากเป็นอันดับแรก และรับฟังข่าวชาวบ้านเป็นอันดับรองลงมา ผู้ที่มีอายุ 15 - 20 ปี ฟังข่าวต่างประเทศ มากกว่าข่าวพยากรณ์อากาศ ส่วนผู้ฟังที่มีอายุ 21 ปีขึ้นไปฟังข่าวพยากรณ์อากาศมากกว่า ข่าวต่างประเทศ ผู้ฟังที่มีอายุระหว่าง 15 - 60 ปี ฟังการวิเคราะห์ข่าวเป็นอันดับสุดท้าย ผู้ฟังอายุ 61 ปีขึ้นไปฟังวิจารณ์ข่าวเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 31 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการฟังรายการความรู้
หรือสารคดีของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน

ประเภทรายการ	15-20 ปี	21-40 ปี	41-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	3.35	3.52	3.74	4.13
ศาสนา/ศีลธรรม	3.22	3.10	3.26	4.00
การประกอบอาชีพ	3.36	3.49	3.56	3.61
เกี่ยวกับสุขภาพ	3.25	2.98	3.09	3.52
สำหรับเด็ก	2.85	2.73	2.77	2.52
สำหรับสตรีและแม่บ้าน	3.09	2.84	2.85	2.39
ภาษาและวรรณคดี	2.87	2.60	2.80	3.26
สารคดี/ท่องเที่ยว	2.67	2.24	2.34	2.57
ศิลปวัฒนธรรม	3.04	2.61	2.98	3.13

ตาราง 31 แสดงว่าผู้ฟังที่มีอายุระหว่าง 15 - 20 ปี รับฟังรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพมากเป็นอันดับแรก ผู้ฟังที่มีอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไปรับฟังรายการเกี่ยวกับกฎหมาย การเมือง การปกครองเป็นอันดับแรก และรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเป็นอันดับรอง ผู้ฟังที่มีอายุ 15 - 20 ปีและ 61 ปีขึ้นไปรับฟังรายการเกี่ยวกับสุขภาพ ศิลปวัฒนธรรม มากกว่าช่วงอายุอื่น

ตาราง 32 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการรับฟังรายการ
บันเทิงของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน

ประเภทรายการ	15-20 ปี	21-40 ปี	41-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
รายการละครวิทยุ	3.49	3.09	2.88	2.39
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	3.12	3.12	3.47	3.13
เพลงไทยสากล	3.88	3.45	2.90	3.09
เพลงลูกทุ่ง	3.45	3.45	3.21	2.96
เพลงสากล	3.08	2.32	2.12	1.96
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	2.43	2.52	2.89	3.09
การทนายปัญหาและชิงโชค	2.76	2.51	2.44	2.13

จากตาราง 32 พบว่าผู้ฟังที่มีอายุ 15 - 20 ปีรับฟังเพลงไทยสากลมากเป็นอันดับแรก ผู้ฟังที่มีอายุ 21 - 40 ปีรับฟังเพลงไทยสากลและเพลงลูกทุ่งมากเป็นอันดับแรกในปริมาณที่เท่ากัน ส่วนผู้ฟังที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปรับฟังเพลงไทยเดิมมากเป็นอันดับแรก ผู้ฟังที่มีอายุ 15 - 20 ปีรับฟังละครวิทยุมากกว่าผู้ฟังวัยอื่นๆ ผู้ฟังที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปรับฟังเพลงหรือการละเล่นพื้นเมืองมากเป็นอันดับสองและมากกว่าวัยอื่นๆ

ตาราง 33 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการในการรับฟัง
รายการข่าวของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน

ประเภทรายการ	15-20 ปี	21-40 ปี	41-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
ข่าวในประเทศ	4.14	4.27	4.50	4.87
ข่าวต่างประเทศ	3.09	3.18	3.04	3.48
ข่าวกีฬา	3.10	2.76	2.86	3.22
ข่าวพยากรณ์อากาศ	3.06	3.12	3.30	3.91
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	3.15	3.33	3.45	3.61
ข่าวบริการ/ข่าวสารประโยชน์	2.79	2.70	2.77	2.74
วิเคราะห์ข่าว	2.96	2.45	2.46	2.61
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	2.65	2.67	2.66	3.26

ตาราง 33 แสดงว่าผู้ฟังทุกระดับอายุต้องการรับฟังรายการข่าวในประเทศ
มากเป็นอันดับหนึ่ง ต้องการรับฟังข่าวพยากรณ์อากาศและข่าวชาวบ้านในระดับพอๆกัน
ผู้ฟังที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปต้องการรับฟังการวิจารณ์ข่าวมากกว่าทุกระดับอายุ

ตาราง 34 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการในการรับฟัง
รายการความรู้หรือสารคดีของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน

ประเภทรายการ	15-20 ปี	21-40 ปี	41-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	3.42	3.60	3.98	4.22
ศาสนา/ศีลธรรม	3.24	3.31	3.51	3.61
การประกอบอาชีพ	3.64	3.62	3.63	4.00
เกี่ยวกับสุขภาพ	3.43	3.18	3.15	3.43
สำหรับเด็ก	2.83	2.67	2.84	2.61
สำหรับสตรีและแม่บ้าน	3.10	2.84	2.90	2.87
ภาษาและวรรณคดี	2.96	2.81	2.75	2.96
สารคดี/ท่องเที่ยว	2.73	2.49	2.48	2.04
ศิลปวัฒนธรรม	3.08	2.91	2.96	3.17

ตาราง 34 แสดงว่าผู้ฟังที่มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไปต้องการรับฟังรายการเกี่ยวกับกฎหมาย การเมือง การปกครองมากเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนผู้ฟังที่มีอายุตั้งแต่ 15 - 40 ปี ต้องการรับฟังรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเป็นอันดับหนึ่ง รายการที่ต้องการมากพอๆกันได้แก่รายการเกี่ยวกับสุขภาพ ศาสนาและศีลธรรม ส่วนรายการที่ผู้ฟังต้องการ เป็นอันดับสุดท้ายได้แก่รายการสารคดีและท่องเที่ยว

ตาราง 35 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการในการรับฟัง
รายการบันเทิงของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน

ประเภทรายการ	15-20 ปี	21-40 ปี	41-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
ละครวิทยุ	3.36	2.99	2.80	2.48
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	3.15	3.05	3.48	3.52
เพลงไทยสากล	3.51	3.40	2.95	2.91
เพลงลูกทุ่ง	3.34	3.27	3.00	3.09
เพลงสากล	2.83	2.27	2.21	2.09
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	2.46	2.54	2.72	2.74
การทนายปัญหาและชิงโชค	2.63	2.37	2.45	2.22

ตาราง 35 แสดงว่าผู้ฟังที่มีอายุ 15 - 20 ปี และ 21 - 40 ปี ต้องการ
รับฟังรายการเพลงไทยสากลเป็นอันดับหนึ่ง ผู้ฟังที่มีอายุ 41 - 60 ปีและ 61 ปีขึ้นไป
ต้องการรับฟังเพลงไทยเดิมเป็นอันดับหนึ่ง ผู้ฟังที่มีอายุ 15 - 20 ปี ต้องการรับฟัง
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมืองเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนผู้ฟังที่มีอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป
ต้องการรับฟังเพลงสากลเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 36 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการเนื้อหาของ
รายการวิทยุของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน

ประเภทรายการ	15-20 ปี	21-40 ปี	41-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
รายการที่ส่งเสริมความรู้ทั่วไป	4.16	3.81	4.09	3.96
รายการที่ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับ การประกอบอาชีพ	3.82	3.77	3.93	3.78
รายการที่ให้ความบันเทิง	3.32	3.00	2.78	2.57
การโฆษณา	1.42	1.40	1.36	1.39

ตาราง 36 แสดงว่าผู้ฟังทุกระยะอายุมีความต้องการรับฟังรายการที่มีเนื้อหา
เหมือนกัน คือต้องการรายการที่ส่งเสริมความรู้ทั่วไปเป็นอันดับแรก รายการที่ต้องการ
รองลงมาได้แก่รายการที่ส่งเสริมความรู้ในการประกอบอาชีพ รายการบันเทิงและโฆษณา

ตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของความ
ต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน

Source of variation	SS	df	MS	F
Between groups	735.6845	2	367.8423	3.0652 *
Within groups	97204.6291	810	120.0057	
Total	97940.3136	812		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $F(2,810) = 3.01$

ผลจากการวิเคราะห์แสดงว่าผู้ฟังวิทยุที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการรายการ
วิทยุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเพื่อทดสอบความแตกต่างของ
ความต้องการรายการวิทยุของผู้ฟังที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่ ได้ใช้การทดสอบ Studentized
range q - statistic ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 38

ตาราง 38 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรายการวิทยุของผู้ฟัง
ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มตัวอย่าง		21-40 ปี	41-60 ปี	15-20 ปี
	$\bar{X}$	72.83	73.69	75.17
21 - 40 ปี	72.83	—	0.85	2.34*
41 - 60 ปี	73.69	—	—	1.48
15 - 20 ปี	75.17	—	—	—
Truncated range r...			2	3
$q_{.95}(r, 810)$			2.77	3.31
$q_{.95}(r, 810) \sqrt{MS_{\text{error}}/n}$			1.83	2.16

* 2.34 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 38 แสดงว่าผู้ฟังที่มีอายุ 15 - 20 ปี มีความต้องการรายการวิทยุแตกต่างจากผู้ฟังที่มีอายุ 21 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 39 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการของผู้ฟังที่
ต้องการให้รายการต่างๆเพิ่มขึ้น

ประเภทรายการ	15-20 ปี	21-40 ปี	41-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
รายการข่าว	3.86	4.03	4.36	4.57
รายการความรู้หรือสารคดี	3.50	3.36	3.41	3.70
รายการบันเทิง	3.24	3.14	2.82	2.26
การโฆษณา	1.49	1.60	1.53	1.52

ตาราง 39 แสดงว่าผู้ฟังที่มีอายุตั้งแต่ 15 - 60 ปี ต้องการให้เพิ่มรายการข่าวมาก ผู้ฟังอายุ 61 ปีขึ้นไปต้องการให้เพิ่มรายการข่าวมากที่สุด สำหรับรายการความรู้หรือสารคดีผู้ฟังที่มีอายุ 15 - 20 และ 61 ปีขึ้นไป ต้องการให้เพิ่มในระดับมาก อายุ 21 - 40 และ 41 - 60 ปี ต้องการให้เพิ่มในระดับปานกลาง ส่วนรายการบันเทิงผู้ฟังที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปต้องการให้เพิ่มน้อย ผู้ฟังวัยอื่นต้องการให้เพิ่มในระดับปานกลาง สำหรับการโฆษณาผู้ฟังทุกวัยต้องการให้เพิ่มในระดับน้อย

ตาราง 40 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการของผู้ฟัง
ที่ต้องการให้รายการทางๆลดลง

ประเภทรายการ	15-20 ปี	21-40 ปี	41-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
รายการข่าว	1.81	1.37	1.51	1.30
รายการความรู้หรือสารคดี	2.05	1.97	2.17	1.70
รายการบันเทิง	3.04	2.74	3.04	3.48
การโฆษณา	4.65	4.59	4.50	4.65

ตาราง 40 แสดงว่าผู้ฟังทุกระดับอายุต้องการให้รายการข่าวและรายการความรู้ลดลงน้อย รายการบันเทิงต้องการให้ลดลงปานกลาง และต้องการให้ลดการโฆษณาลงให้มากที่สุด

ตาราง 41 เปรียบเทียบค่าความสำคัญ สิ่งที่ผู้ฟังได้รับจากการฟังวิทยุ

ประเภทรายการ	15-20 ปี	21-40 ปี	41-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
ได้รับความรู้ด้านต่างๆ	3.98	3.81	4.02	3.65
ได้รับความบันเทิง	3.57	3.33	3.14	2.87
ได้รับคติธรรมความคิด	3.37	3.44	3.40	3.48
ได้รับความรู้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง	3.63	3.79	3.92	4.09
เป็นเพื่อนแก้เหงา	2.98	2.99	2.82	3.39
ได้รับความรำคาญ	1.87	1.86	1.76	2.26

ตาราง 41 แสดงว่าผู้ฟังทุกระดับอายุได้รับความรู้ด้านต่างๆจากการรับฟังวิทยุในระดับมากเท่ากับได้รับความรู้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง ได้รับความบันเทิง และคติธรรมความคิดในระดับปานกลาง ได้รับความรำคาญน้อย

ตาราง 42 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการรับฟังรายการวิทยุของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน

ประเภทรายการ	เกษตรกร	การค้า	บริการ
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
รายการข่าว	4.29	4.06	4.05
รายการความรู้หรือสารคดี	3.19	3.32	3.08
รายการบันเทิง	3.20	3.26	3.26
การโฆษณา	1.63	1.67	1.45

ตาราง 42 แสดงว่าผู้ฟังทุกอาชีพรับฟังรายการวิทยุเหมือนกันคือ ฟังข่าวในระดับมาก ฟังรายการความรู้และบันเทิงในระดับปานกลาง ฟังการโฆษณาน้อย

ตาราง 43 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการรับฟังรายการข่าว
ของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน

ประเภทรายการ	กลไกกรรม	การค้า	บริการ
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
ข่าวในประเทศ	4.53	4.28	4.15
ข่าวต่างประเทศ	3.06	3.00	2.95
ข่าวกีฬา	2.76	2.71	2.81
ข่าวพยากรณ์อากาศ	3.30	3.14	3.01
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	3.35	3.31	3.37
ข่าวบริการ/ข่าวสารประโยชน์	2.66	2.73	2.63
วิเคราะห์ข่าว	2.37	2.33	2.29
วิจารณ์ข่าว/แสดงความเห็น	2.67	2.53	2.38

ตาราง 43 แสดงว่าผู้ฟังทุกอาชีพรับฟังรายการข่าวในประเทศมากเป็นอันดับหนึ่ง รับฟังข่าวชาวบ้านและข่าวพยากรณ์อากาศเป็นอันดับรองลงมา และรับฟังการวิเคราะห์ข่าวเป็นอันดับสุดท้าย นอกจากนั้นรับฟังในปริมาณเท่าๆกัน

ตาราง 44 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการรับฟังรายการ
ความรู้หรือสารคดีของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน

ประเภทรายการ	กลักรรรม	การค้า	บริการ
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	3.81	3.48	3.37
ศาสนา/ศีลธรรม	3.29	3.14	3.19
การประกอบอาชีพ	3.61	3.55	3.28
เกี่ยวกับสุขภาพ	3.11	3.12	3.07
สำหรับเด็ก	2.74	2.73	2.59
สำหรับสตรีและแม่บ้าน	2.73	3.07	2.91
ภาษาและวรรณคดี	2.80	2.72	2.73
สารคดี/ท่องเที่ยว	2.35	2.47	2.36
ศิลปวัฒนธรรม	2.89	2.91	2.75

ตาราง 44 แสดงว่าผู้ฟังที่มีอาชีพกลักรรรมและบริการรับฟังรายการเกี่ยวกับ
กฎหมาย การเมือง การปกครอง และรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพมากเป็นอันดับ
หนึ่งและสอง ผู้ที่มีอาชีพการค้ารับฟังรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพมากกว่ารายการ
ด้านกฎหมาย การเมือง การปกครอง รายการที่ผู้ฟังทุกอาชีพรับฟังเป็นอันดับสุดท้าย
ได้แก่รายการสารคดีและท่องเที่ยว

ตาราง 45 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการรับฟังรายการ
บันเทิงของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน

ประเภทรายการ	กลักรรรม	การก้า	บริการ
	คาเฉลี่ย	คาเฉลี่ย	คาเฉลี่ย
ละครวิทยุ	3.00	3.12	3.22
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	3.04	3.23	3.41
เพลงไทยสากล	3.16	3.38	3.63
เพลงลูกทุ่ง	3.46	3.14	3.48
เพลงสากล	2.16	2.64	2.57
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	2.86	2.45	2.54
การทนายปัญหาและชิงโชค	2.46	2.65	2.54

ตาราง 45 แสดงว่าผู้ฟังที่มีอาชีพกลักรรรมรับฟังเพลงลูกทุ่งมากกว่าเพลงไทยสากลและเพลงไทยเดิม ผู้ฟังที่มีอาชีพการก้ารับฟังเพลงไทยสากลมากกว่าเพลงไทยเดิมและเพลงลูกทุ่ง ผู้ฟังที่มีอาชีพบริการฟังเพลงไทยสากลมากกว่าเพลงลูกทุ่งและเพลงไทยเดิม อาชีพกลักรรรมฟังเพลงสากลน้อยกว่าอาชีพอื่นๆแต่ฟังเพลงหรือการละเล่นพื้นเมืองมากกว่า ส่วนละครวิทยุทุกอาชีพรับฟังในปริมาณเท่าๆกัน

ตาราง 46 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการในการรับฟัง
รายการข่าวของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน

ประเภทรายการ	กลักรรรม	การค้า	บริการ
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
ข่าวในประเทศ	4.47	4.21	4.27
ข่าวต่างประเทศ	3.12	3.17	3.08
ข่าวกีฬา	2.96	2.86	2.87
ข่าวพยากรณ์อากาศ	3.47	2.93	3.12
ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น	3.34	3.24	3.39
ข่าวบริการ/ข่าวสารประโยชน์	2.83	2.88	2.53
วิเคราะห์ข่าว	2.56	2.56	2.46
วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น	2.74	2.74	2.55

ตาราง 46 แสดงว่าผู้ฟังที่มีอาชีพกลักรรรมต้องการรับฟังข่าวในประเทศมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงไปได้แก่ข่าวพยากรณ์อากาศและข่าวชาวบ้าน ผู้ฟังที่มีอาชีพการค้าและบริการต้องการรับฟังข่าวในประเทศและข่าวชาวบ้านเป็นอันดับหนึ่งและสองเหมือนกัน รายการข่าวที่ผู้ฟังทุกอาชีพต้องการเป็นอันดับสุดท้ายได้แก่การวิเคราะห์ข่าว

ตาราง 47 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการในการรับฟัง
รายการความรู้อหรือสารคดีของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน

ประเภทรายการ	กลักรรรม	การค้า	บริการ
	กาเฉลี่ย	กาเฉลี่ย	กาเฉลี่ย
กฎหมาย/การเมือง/การปกครอง	3.93	3.61	3.49
ศาสนา/ศีลธรรม	3.55	3.31	3.21
การประกอบอาชีพ	3.83	3.72	3.29
เกี่ยวกับสุขภาพ	3.35	3.38	3.00
สำหรับเด็ก	2.84	2.88	2.57
สำหรับสตรีและแม่บ้าน	2.76	3.18	2.86
ภาษาและวรรณคดี	2.86	2.94	2.68
สารคดี/ท่องเที่ยว	2.49	2.58	2.54
ศิลปวัฒนธรรม	3.06	3.10	2.77

ตาราง 47 แสดงว่าผู้ฟังที่มีอาชีพกสิกรรมและบริการ ต้องการรับฟังรายการเกี่ยวกับกฎหมาย การเมือง การปกครอง การประกอบอาชีพ และรายการด้านศาสนา ศีลธรรมเป็นอันดับหนึ่งสองสามตามลำดับ ส่วนผู้ฟังที่มีอาชีพการค้าต้องการรับฟังรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเป็นอันดับแรก อันดับรองลงไปได้แก่รายการเกี่ยวกับกฎหมาย การเมือง การปกครองและรายการเกี่ยวกับสุขภาพ สำหรับรายการที่ผู้ฟังทุกอาชีพต้องการเป็นอันดับสุดท้ายได้แก่รายการสารคดีท่องเที่ยว

ตาราง 48 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการรับฟังรายการ
บันเทิงของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน

ประเภทรายการ	กลักรรรม	การค้า	บริการ
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
ละครวิทยุ	3.03	2.98	3.05
เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย	3.16	3.17	3.33
เพลงไทยสากล	3.09	3.48	3.29
เพลงลูกทุ่ง	3.29	2.93	3.37
เพลงสากล	2.21	2.61	2.38
เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง	2.72	2.44	2.57
การทนายปัญหาและชิงโชค	2.31	2.57	2.49

ตาราง 48 แสดงว่าผู้ฟังที่มีอาชีพกสิกรรมและบริการต้องการรับฟังรายการเพลงลูกทุ่งเป็นอันดับแรก อันดับรองลงไปได้แก่เพลงไทยเดิมและเพลงไทยสากล ส่วนผู้ฟังที่มีอาชีพการค้าต้องการรับฟังเพลงไทยสากลเป็นอันดับหนึ่ง อันดับสองและสามได้แก่เพลงไทยเดิมและละครวิทยุ รายการที่ผู้ฟังที่มีอาชีพกสิกรรมและบริการต้องการฟังเป็นอันดับสุดท้ายได้แก่เพลงสากล ผู้ฟังอาชีพการค้าต้องการฟังเพลงหรือการละเล่นพื้นเมืองเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 49 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการเนื้อหาของ
รายการวิทยุของยูฟ้งที่มีอาชีพต่างกัน

ประเภทรายการ	กลักรรรม	การค้า	บริการ
	คาเฉลี่ย	คาเฉลี่ย	คาเฉลี่ย
รายการที่ส่งเสริมความรู้ทั่วไป	4.25	4.06	3.87
รายการที่ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับ การประกอบอาชีพ	4.06	3.79	3.64
รายการที่ให้คำแนะนำ	3.07	3.11	2.85
การโฆษณา	1.42	1.37	1.41

ตาราง 49 แสดงว่ายูฟ้งทุกอาชีพต้องการให้รายการวิทยุมีเนื้อหาที่ส่งเสริม
ความรู้ทั่วไปมากเป็นอันดับหนึ่ง รายการที่ต้องการอันดับรองลงไปได้แก่รายการที่มี
เนื้อหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและรายการบันเทิง ส่วนการโฆษณาต้องการให้นี
น้อยที่สุด

ตาราง 50 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของความ
ต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงของยูฟ้งที่มีอาชีพต่างกัน

Source of Variation	SS	df	MS	F
Between groups	713.7951	2	356.8976	2.8893
Within groups	102894.9050	833	123.5233	
Total	103608.7001	835		

$$F_{.05} (2, 833) = 3.01$$

ตาราง 50 แสดงว่ายูฟ้งที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการรายการวิทยุกระจาย
เสียงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 51 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการของผู้ฟัง ทุกอาชีพ
ที่ต้องการให้รายการต่างๆเพิ่มขึ้น

ประเภทรายการ	กลักรรรม	การค้า	บริการ
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
รายการข่าว	4.25	3.93	4.10
รายการความรู้หรือสารคดี	3.48	3.50	3.29
รายการบันเทิง	3.04	3.07	3.04
การโฆษณา	1.56	1.54	1.53

ตาราง 51 แสดงว่าผู้ฟังทุกอาชีพต้องการให้รายการข่าวเพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุด รายการความรู้และรายการบันเทิงให้เพิ่มในระดับปานกลาง ส่วนการโฆษณาต้องการให้เพิ่มน้อย

ตาราง 52 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการของผู้ฟัง ทุกอาชีพ
ที่ต้องการให้รายการต่างๆลดลง

ประเภทรายการ	กลักรรรม	การค้า	บริการ
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
รายการข่าว	1.52	1.79	1.77
รายการความรู้หรือสารคดี	1.99	2.13	2.16
รายการบันเทิง	2.93	3.06	2.97
การโฆษณา	4.61	4.63	4.42

ตาราง 52 แสดงว่าผู้ฟังทุกอาชีพต้องการให้รายการข่าวและรายการความรู้หรือสารคดีลดลงน้อย ต้องการให้รายการบันเทิงลดลงปานกลาง ส่วนการโฆษณาต้องการให้ลดลงมากที่สุด

ตาราง 53 เปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ฟังได้รับจากการฟังวิทยุ

ประเภทรายการ	กลักรรรม	การคำ	บริการ
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
ได้ความรู้ด้านต่างๆ	3.94	3.87	3.94
ได้ความบันเทิง	3.36	3.21	3.38
ได้รับกิจกรรมความคิด	3.49	3.29	3.43
ได้รับความรู้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง	3.86	3.88	3.64
เป็นเพื่อนแก้เหงา	3.02	3.02	2.81
ได้รับความรำคาญ	1.91	1.80	1.82

ตาราง 53 แสดงว่าผู้ฟังทุกอาชีพเห็นว่า การรับฟังวิทยุทำให้ได้รับความรู้ด้านต่างๆและได้รับความรู้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองอยู่ในระดับมาก ได้รับความบันเทิง กิจกรรมความคิด และเป็นเพื่อนแก้เหงาอยู่ในระดับปานกลาง และเห็นว่าได้รับความรำคาญจากการรับฟังวิทยุอยู่ในระดับน้อย

ในแบบสอบถามตอนที่สาม ซึ่งเป็นแบบคำถามปลายเปิด ให้ผู้ฟังได้เขียนตอบ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟังวิทยุ พอจะสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ฟังส่วนมากเห็นว่า ควรมีการแก้ไขและปรับปรุงรายการกระจายเสียง ดังนี้

1.1 ลดการโฆษณาลงให้มากที่สุด การโฆษณาที่ล่อลวงหรือมอมเมา ประชาชนไม่ควรให้มี

1.2 ผู้จัดรายการไม่ควรพูดมากและไร้สาระ โดยเฉพาะรายการเพลง ทำให้ได้ฟังเพลงน้อย

1.3 การตอบจดหมายที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟังส่วนรวม ไม่ควรนำออกอากาศ

- 1.4 ผู้จัดรายการควรใช้วาจาสุภาพ ไม่ควรพูดเสียดสีคนอื่น
- 1.5 ให้ลดรายการบันเทิงลงอีก และเพิ่มรายการที่ให้ความรู้แก่คนต่างมากขึ้น
- 1.6 วันหยุด เช่น ในวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ ไม่ควรจัดรายการบันเทิง เป็นเวลานานติดต่อกันหลายชั่วโมง
- 1.7 รายการสำหรับเด็กควรมีภาคเช้าของวันหยุด ภาคบ่ายควรเป็นรายการสำหรับผู้ใหญ่
- 1.8 ให้ปรับปรุงเครื่องส่ง บางครั้งฟังไม่ชัดและมีเสียงรบกวน

2. ผู้ฟังส่วนมากเห็นว่า ถ้าจะใช้วิทยุกระจายเสียงให้เป็นประโยชน์ทางการศึกษา ทางสถานีควรจะจัดให้มีรายการที่แปลกและใหม่ ทั้งในรูปแบบและเนื้อหา เป็นรายการที่ส่งเสริมให้ผู้ฟังเป็นคนดี มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ และควรจะจัดให้มีรายการต่อไปนี้

- 2.1 ให้มีรายการสำหรับเด็กในวันหยุด เช่น นิทานคติธรรม
- 2.2 ให้มีรายการแนะนำการศึกษาต่อ
- 2.3 ให้มีรายการตอบปัญหามานานุกรม หรือตอบปัญหาที่ผู้ฟังถามไป
- 2.4 ให้แนะนำความรู้ ระเบียบต่างๆ ที่จำเป็นต่อผู้เมื่อไปติดต่อกับสถานที่ราชการ
- 2.5 ให้มีรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพให้มาก โดยเฉพาะความรู้ทางการเกษตร
- 2.6 ให้มีรายการความรู้ด้านกฎหมาย ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน
- 2.7 ให้มีรายการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น
- 2.8 ให้มีรายการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยให้มากขึ้น
- 2.9 ให้เพิ่มรายการธรรมะให้มากขึ้น
- 2.10 ให้มีรายการสอนภาษา เช่น สอนให้ใช้ภาษาที่ถูกต้อง
- 2.11 ให้ผู้มีความรู้หรือผู้เชี่ยวชาญ ได้มีโอกาสมาพูดแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาเนื้อหาของรายการวิทยุกระจายเสียงต่างๆ ที่ทางสถานีนำเสนอ
ให้ผู้ฟัง
2. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ฟัง ในด้านเนื้อหา ประเภทของรายการและ
ช่วงเวลาของการรับฟัง
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการรายการกระจายเสียงของผู้ฟัง
กับรายการที่ทางสถานีนำออกอากาศ

สมมติฐานในการวิจัย

1. สถานีวิทยุกระจายเสียงออกอากาศรายการบันเทิงมากกว่ารายการข่าว
และความรู้
2. ผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการฟังรายการวิทยุกระจายเสียงต่างกัน
3. ผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการฟังรายการวิทยุกระจายเสียงต่างกัน
4. ผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการรับฟังวิทยุในช่วงเวลาต่างๆ แตกต่างกัน
5. ผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการรับฟังวิทยุในช่วงเวลาต่างๆ แตกต่างกัน
6. ความต้องการรายการกระจายเสียงของผู้ฟัง กับรายการที่ทางสถานีวิทยุ
นำเสนอมีความสัมพันธ์กันทางบวก

วิธีดำเนินการ

1. กลุ่มตัวอย่างได้แก่
ก. ประชาชนผู้รับฟังวิทยุในจังหวัดนครนายก มีความรู้จบชั้นประถมศึกษา
แล้วไม่ได้ศึกษาต่อ อายุ 15 ปีขึ้นไปจำนวน 900 คน ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบ

Non - Proportional Stratified random sampling

๑. รายการกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รายการปกติ และรายการกระจายเสียงของสถานีวิทยุอื่นๆอีก 6 สถานี

2. การสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ฟัง นำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8276 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ เวลา และสถานีวิทยุที่ชอบฟัง
- ตอนที่ 2 ลักษณะและความต้องการในการรับฟังรายการวิทยุ
- ตอนที่ 3 เป็นการแสดงความความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ

รายการวิทยุกระจายเสียง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก. ข้อมูลที่ต้องเก็บจากประชาชนผู้ฟังวิทยุ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกตามหมู่บ้านต่างๆ ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด เป็นฉบับที่สมบูรณ์ 836 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.89 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

ข. การวิเคราะห์เนื้อหารายการวิทยุกระจายเสียง ได้ฟังวิทยุกระจายเสียงทั้งหมด 7 สถานี ฟังสถานีละ 1 สัปดาห์ ตั้งแต่เวลา 5.00 - 23.00 น.

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มตัวอย่างคือนักฟังวิทยุจำนวน 836 คน แยกออกเป็นผู้นิอาชีพ
 กสิกรรม 287 คน หรือร้อยละ 34.33 อาชีพการค้า 270 คน หรือร้อยละ 32.30
 อาชีพบริการ 279 คน หรือร้อยละ 33.37

จำแนกตามอายุได้ดังนี้ อายุ 15 - 20 ปี จำนวน 224 คนหรือร้อยละ 26.79 อายุ 21 - 40 ปีจำนวน 339 คน หรือร้อยละ 40.55 อายุ 41 - 60 ปี
 จำนวน 250 คน หรือร้อยละ 29.96 อายุ 61 ปีขึ้นไปจำนวน 23 คนหรือร้อยละ 2.75

1.2 กลุ่มตัวอย่างด้านสถานีวิทยุจำนวน 7 สถานี ได้แก่ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รายการปกติ ความถี่ 830 กิโลเฮิรตซ์ สถานีวิทยุเสียงสามยอด กรุงเทพฯ ความถี่ 1160 กิโลเฮิรตซ์ สถานีวิทยุ วพท.กรุงเทพฯ ความถี่ 710 กิโลเฮิรตซ์ สถานีวิทยุยานเกราะ กรุงเทพฯ ความถี่ 890 กิโลเฮิรตซ์ สถานีวิทยุเสียงจากค่ายจักรพงษ์ ปราจีนบุรี ความถี่ 580 กิโลเฮิรตซ์ สถานีวิทยุกองพล ปตอ. ภาคปกติ ความถี่ 600 กิโลเฮิรตซ์ และสถานีวิทยุรักษาดินแดนภาคพิเศษ ความถี่ 730 กิโลเฮิรตซ์

2. ลักษณะการฟังวิทยุ

2.1 กลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพรับฟังรายการข่าวมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่รายการบันเทิง รายการความรู้หรือสารคดี และการโฆษณา

2.2 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญในการรับฟังรายการข่าว ผู้ฟังทุกอาชีพรับฟังรายการข่าวในประเทศมากเป็นอันดับหนึ่ง ข่าวชาวบ้านหรือข่าวท้องถิ่นและข่าวพยากรณ์อากาศเป็นอันดับสองและสามตามลำดับ ส่วนรายการข่าวอื่นๆที่ผู้ฟังรับฟังเป็นอันดับรองลงมาได้แก่ ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา ข่าวนิติกรรมหรือข่าวสารานประโยชน์ วิจารณ์ข่าว และวิเคราะห์ข่าว

2.3 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญในการรับฟังรายการความรู้หรือสารคดี ผู้ฟังทุกอาชีพรับฟังรายการเกี่ยวกับกฎหมาย การเมือง การปกครองมากเป็นอันดับหนึ่ง อันดับรองลงไปได้แก่ รายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ รายการด้านศาสนาที่ลัทธิธรรม รายการเกี่ยวกับสุขภาพ รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน รายการด้านศิลปวัฒนธรรม ภาษา และวรรณคดี รายการสำหรับเด็กและสารคดีท่องเที่ยว

2.4 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญในการรับฟังรายการบันเทิง ผู้ฟังทุกอาชีพฟังเพลงไทยสากลมากเป็นอันดับหนึ่ง อันดับสองและสามได้แก่เพลงลูกทุ่งและเพลงไทยเดิม รายการที่รับฟังเป็นอันดับรองลงไปได้แก่ละครวิทยุ เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง การทายปัญหาและชิงโชค อันดับสุดท้ายได้แก่เพลงสากล

2.5 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการฟังรายการข่าวของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน พบว่าผู้ฟังทุกระดับอายุรับฟังข่าวในประเทศเป็นอันดับที่มี

ค่าความสำคัญมากกว่ารายการอื่นๆ รายการข่าวที่รับฟังรองลงมาได้แก่ข่าวชาวบ้านและข่าวท้องถิ่น ผู้ฟังที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปรับฟังรายการข่าวต่างประเทศ ข่าวพยากรณ์อากาศ ข่าวบริการและวิเคราะห์ข่าวมากกว่าผู้ฟังระดับอายุอื่น ผู้ฟังที่มีอายุตั้งแต่ 15 – 60 ปี ฟังรายการวิเคราะห์ข่าวเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนผู้ฟังที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป ฟังวิจารณ์ข่าวเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับรายการข่าวกีฬาผู้ฟังทุกระดับอายุฟังในปริมาณเท่าๆกัน

2.6 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการฟังรายการความรู้หรือสาคคีของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน พบว่า ผู้ฟังที่มีอายุระหว่าง 15 – 20 ปี รับฟังรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเป็นอันดับแรก ส่วนผู้ฟังระดับอายุอื่นรับฟังรายการเกี่ยวกับกฎหมาย การเมือง การปกครองมากกว่ารายการอื่นๆ ผู้ฟังที่มีอายุตั้งแต่ 15 – 60 ปี รับฟังรายการด้านศาสนา ศีลธรรมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ผู้ฟังที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป รับฟังอยู่ในระดับมาก สำหรับรายการเกี่ยวกับสุขภาพผู้ฟังที่มีอายุ 15 – 20 ปี และ 61 ปีขึ้นไปรับฟังมากกว่าระดับอายุอื่น และในทำนองเดียวกันก็รับฟังรายการด้านศิลปวัฒนธรรมมากกว่าด้วย ส่วนรายการอื่นๆ เช่น รายการสำหรับเด็ก รายการสำหรับสตรี และแม่บ้าน รายการด้านภาษาและวรรณคดี ผู้ฟังทุกระดับอายุรับฟังในระดับปานกลางพอๆกัน สำหรับรายการสารคดีท่องเที่ยวผู้ฟังทุกระดับอายุรับฟังเป็นอันดับสุดท้ายยกเว้นผู้ฟังที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปรับฟังรายการสำหรับเด็กเป็นอันดับสุดท้าย

2.7 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการรับฟังรายการบันเทิงของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน พบว่า ผู้ที่รับฟังเพลงไทยสากลเป็นอันดับแรกได้แก่ผู้ฟังที่มีอายุระหว่าง 15 – 40 ปี ส่วนผู้ฟังที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปรับฟังเพลงไทยเดิมเป็นอันดับแรก รายการที่ผู้ฟังอายุ 15 – 20 ปีรับฟังมากกว่าผู้ฟังที่มีอายุสูงขึ้นไปได้แก่รายการละครวิทยุ เพลงไทยสากล เพลงลูกทุ่ง เพลงสากลและการทายปัญหาชิงโชค ส่วนผู้ฟังที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปรับฟังเพลงสากลและการทายปัญหาชิงโชคอยู่ในระดับน้อย แต่รับฟังรายการเพลงหรือการละเล่นพื้นเมืองมากกว่าผู้ฟังวัยอื่น

2.8 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการรับฟังรายการวิทยุของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ผู้ฟังทุกอาชีพรับฟังรายการข่าวเป็นอันดับที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับแรก ผู้ฟังที่มีอาชีพกสิกรรมและบริการรับฟังรายการบันเทิงเป็นอันดับสอง

ส่วนผู้ฟังที่มีอาชีพการรับฟังรายการความรู้เป็นอันดับสอง และทุกอาชีพรับฟังการโฆษณาเป็นอันดับสุดท้าย

2.9 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับการรับฟังรายการข่าวของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน ปรากฏว่า รายการข่าวในประเทศเป็นรายการที่ผู้ฟังทุกอาชีพให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก รายการที่ผู้ฟังทุกอาชีพรับฟังรองลงไปได้แก่ ข่าวชาวบ้าน และข่าวพยากรณ์อากาศ สำหรับรายการข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา ข่าวบริการและวิจารณ์ข่าวผู้ฟังทุกอาชีพรับฟังในระดับปานกลางพอๆกัน รายการข่าวที่รับฟังอยู่ในระดับน้อยได้แก่รายการวิเคราะห์ข่าว

2.10 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับการรับฟังรายการความรู้หรือสารคดีของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ผู้ฟังที่มีอาชีพพลีกรรมและบริการรับฟังรายการเกี่ยวกับกฎหมาย การเมือง การปกครอง และรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเป็นอันดับหนึ่งและสอง ส่วนผู้ฟังที่มีอาชีพการรับฟังรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเป็นอันดับแรก รองลงไปได้แก่รายการด้านกฎหมาย ผู้ฟังที่มีอาชีพพลีกรรมฟังรายการด้านศาสนา ศีลธรรมมากกว่าผู้ฟังอาชีพอื่น รายการอื่นๆ เช่น รายการเกี่ยวกับสุขภาพ รายการสำหรับเด็ก รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน รายการด้านภาษาและวรรณคดี รายการศิลปวัฒนธรรม ผู้ฟังทุกอาชีพรับฟังในระดับปานกลางพอๆกัน รายการที่ผู้ฟังทุกอาชีพฟังอยู่ในระดับน้อยและเป็นอันดับสุดท้ายได้แก่รายการสารคดีท่องเที่ยว

2.11 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับการรับฟังรายการบันเทิงของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ผู้ฟังที่มีอาชีพพลีกรรมรับฟังรายการเพลงลูกทุ่งมากเป็นอันดับแรก รองลงไปได้แก่รายการเพลงไทยสากลและเพลงไทยเดิม ผู้ฟังที่มีอาชีพบริการรับฟังเพลงไทยสากล เพลงลูกทุ่ง และเพลงไทยเดิมเป็นอันดับแรกและอันดับสองสามตามลำดับ ส่วนผู้ฟังที่มีอาชีพการฟังเพลงไทยสากลเป็นอันดับแรก รองลงไปได้แก่เพลงไทยเดิมและเพลงลูกทุ่ง สำหรับรายการละครวิทยุ ผู้ฟังทุกอาชีพรับฟังในระดับปานกลางพอๆกัน ผู้ฟังอาชีพพลีกรรมรับฟังเพลงสากลน้อยกว่าผู้ฟังอีกสองอาชีพ แต่ฟังเพลงหรือการละเล่นพื้นเมืองมากกว่า

2.12 สำหรับช่วงเวลาของการรับฟังวิทยุ ผู้ฟังที่มีอายุต่างกันต้องการรับฟังวิทยุในช่วงเวลาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกันก็ต้องการรับฟังในช่วงเวลาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน

3. ความต้องการรายการกระจายเสียง

3.1 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการรายการกระจายเสียงของผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน พบว่า รายการข่าว ที่ผู้ฟังทุกระดับอายุต้องการมากเป็นอันดับหนึ่งได้แก่รายการข่าวในประเทศ อันดับสองได้แก่ข่าวชาวบ้าน ยกเว้นผู้ฟังที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปที่ต้องการรับฟังข่าวพยากรณ์อากาศ เป็นอันดับสองและผู้ฟังวัยหนุ่มสาวทั่วประเทศ ข่าวพยากรณ์อากาศและวิจารณ์ข่าวมากกว่าผู้ฟังวัยอื่น ส่วนรายการข่าวที่พาดพิงการเมืองการ ผู้ฟังทุกระดับอายุต้องการในปริมาณพอๆกัน

สำหรับรายการด้านความรู้หรือสัพพัญญู พบว่า ผู้ฟังที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ถึง 40 ปี ต้องการรับฟังรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเป็นอันดับแรก ส่วนผู้ฟังที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปต้องการรับฟังรายการด้านกฎหมาย การเมือง การปกครองเป็นอันดับแรก รายการที่ผู้ฟังที่มีอายุ 15 - 20 ปีต้องการมากที่สุดกับผู้ฟังที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปคือรายการเกี่ยวกับสุขภาพ ผู้ฟังที่มีอายุตั้งแต่ 15 - 40 ปีต้องการฟังรายการด้านศาสนาในระดับปานกลาง ส่วนผู้ฟังที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปต้องการรับฟังรายการที่อยู่ในระดับมาก รายการที่ต้องการในระดับปานกลางพอๆกันคือรายการสำหรับเด็ก สำหรับสตรีและแม่บ้าน ภาษาและวรรณคดี และรายการด้านศิลปวัฒนธรรม

สำหรับรายการบันเทิง พบว่า รายการที่ผู้ฟังที่มีอายุ 15 - 20 ปี ต้องการรับฟังเป็นอันดับแรกและอันดับรองลงไปได้แก่ รายการเพลงไทยสากล ละครวิทยุ เพลงลูกทุ่งและเพลงไทยเดิม ผู้ฟังวัยหนุ่มสาวต้องการฟังเพลงหรือการละเล่นพื้นเมืองเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับผู้ฟังที่มีอายุ 21 - 40 ปีต้องการรับฟังเพลงไทยสากล เพลงลูกทุ่งและเพลงไทยเดิมตามลำดับ ส่วนผู้ฟังที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปต้องการรับฟังเพลงไทยเดิมเป็นอันดับแรก รองลงไปได้แก่เพลงลูกทุ่ง สำหรับรายการเพลงสากลและการทนายปัญหา

ซึ่งโชค ผู้ฟังที่มีอายุ 15 - 20 ปีต้องการในระดับปานกลาง ส่วนผู้ฟังที่มีอายุสูงกว่านั้น ต้องการอยู่ในระดับน้อย

3.2 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการรายการกระจายเสียงของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า รายการข่าวที่ผู้ฟังทุกอาชีพต้องการมากเป็นอันดับแรกได้แก่ข่าวในประเทศ ผู้ที่มีอาชีพกสิกรรมต้องการฟังข่าวพยากรณ์อากาศ ข่าวชาวบ้าน และข่าวต่างประเทศเป็นอันดับรองลงไป ผู้ที่มีอาชีพการค้าต้องการฟังข่าวชาวบ้านเป็นอันดับสองและข่าวต่างประเทศเป็นอันดับสาม ส่วนผู้ที่มีอาชีพบริการต้องการฟังข่าวชาวบ้านเป็นอันดับสอง ข่าวพยากรณ์อากาศเป็นอันดับสาม สำหรับรายการข่าวกีฬา ขาวบริการ วิเคราะห์และวิจารณ์ข่าว ผู้ฟังทุกอาชีพต้องการในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน

รายการความรู้หรือสารคดีที่ผู้ฟังที่มีอาชีพกสิกรรมและบริการต้องการรับฟังเป็นอันดับแรกได้แก่รายการเกี่ยวกับกฎหมาย การเมือง การปกครอง อันดับสองและสามได้แก่รายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและรายการด้านศาสนาที่ลัทธิธรรม ส่วนผู้ฟังที่มีอาชีพการค้าต้องการรับฟังรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเป็นอันดับแรก อันดับรองลงไปได้แก่รายการด้านกฎหมาย การเมือง การปกครองและรายการเกี่ยวกับสุขภาพ ส่วนรายการอื่นๆ เช่น รายการสำหรับเด็ก สำหรับสตรีและแม่บ้าน ภาษา และวรรณคดี สารคดีท่องเที่ยว และรายการด้านศิลปวัฒนธรรม ผู้ฟังทุกอาชีพต้องการในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน

สำหรับรายการบันเทิง ผู้ฟังที่มีอาชีพกสิกรรมและบริการต้องการรับฟังรายการเพลงลูกทุ่งเป็นอันดับแรก อันดับรองลงไปได้แก่รายการ เพลงไทยเดิม และเพลงไทยสากล ส่วนรายการที่ผู้ฟังที่มีอาชีพการค้าต้องการเป็นอันดับแรกได้แก่เพลงไทยสากล รายการที่ต้องการรองลงไปได้แก่เพลงไทยเดิมและละครวิทยุ ผู้ฟังที่มีอาชีพกสิกรรมต้องการฟังเพลงสากลน้อยกว่าอาชีพอื่น แต่ต้องการรายการเพลงหรือการละเล่นพื้นเมืองมากกว่า สำหรับการหาปัญหาและสิ่งโชคผู้ฟังทุกอาชีพต้องการน้อย

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการรายการกระจายเสียงของผู้ฟังที่มีอายุและอาชีพต่างกัน ปรากฏว่า ผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการรายการวิทยุแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน พบว่า มีความต้องการรายการวิทยุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความต้องการเนื้อหาและสิ่งที่ผู้ฟังได้รับจากการฟังวิทยุ

4.1 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการเนื้อหาวิทยุของผู้ฟังที่มีอายุต่างกันพบว่า ผู้ฟังทุกระดับอายุต้องการให้รายการวิทยุมีเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ทั่วไป และส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด ต้องการให้มีรายการบันเทิงอยู่ในระดับปานกลาง และต้องการให้มีการโฆษณาน้อยที่สุด

ผู้ฟังที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป ต้องการให้รายการข่าวเพิ่มขึ้นมากที่สุด ส่วนผู้ฟังวัยอื่นต้องการให้เพิ่มในระดับมากที่สุดเท่ากับรายการความรู้หรือสารคดี ส่วนรายการบันเทิงผู้ฟังที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปต้องการให้เพิ่มในระดับน้อย ผู้ฟังวัยอื่นต้องการให้เพิ่มในระดับปานกลาง

สำหรับรายการที่ต้องการให้ลดลง ผู้ฟังทุกระดับอายุเห็นว่ารายการข่าวและความรู้ต้องการให้ลดลงน้อย รายการบันเทิงลดลงปานกลาง การโฆษณาต้องการให้ลดลงมากที่สุด

สิ่งที่ผู้ฟังได้รับจากการฟังวิทยุ ปรากฏว่า ผู้ฟังทุกระดับอายุเห็นว่าได้รับความรู้ด้านต่างๆ และทำให้หันเหเหตุการณ์บ้านเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด ได้รับความบันเทิง คติธรรมความคิดและเป็นเพื่อนแก้เหงาอยู่ในระดับปานกลาง และเห็นว่าได้รับความร่ำคาญจากการฟังวิทยุอยู่ในระดับน้อย

4.2 เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการเนื้อหาวิทยุของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ผู้ฟังทุกอาชีพต้องการให้รายการวิทยุมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปและความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด ต้องการให้มีรายการบันเทิงอยู่ในระดับปานกลาง และให้มีการโฆษณาน้อยที่สุด

สำหรับความต้องการที่ให้เพิ่มรายการต่างๆนั้น รายการที่ต้องการให้เพิ่มมากขึ้นได้แก่รายการข่าว ผู้ฟังที่มีอาชีพการค้าต้องการให้เพิ่มรายการความรู้ในระดับมากที่สุด ส่วนอาชีพอื่นต้องการให้เพิ่มในระดับปานกลาง และผู้ฟังทั้งสามอาชีพต้องการให้เพิ่มรายการบันเทิงในระดับปานกลาง

ผู้ฟังทุกอาชีพต้องการให้รายการข่าวและความรู้ลดลงน้อย รายการบันเทิงลดลงปานกลาง และต้องการให้รายการโฆษณาลดลงมากที่สุด

สำหรับสิ่งที่ผู้ฟังได้รับจากการฟังวิทยุ นั้น ผู้ฟังทุกคนก็เห็นว่าได้รับความรู้ความถนัดต่างๆ และความรู้ที่ทำให้หันเหเหตุการณ์บ้านเมืองอยู่ในระดับมาก ได้รับความบันเทิง คติธรรมความคิดและเป็นเพื่อนแก่เหงาในระดับปานกลาง และเห็นว่าได้รับความรำคาญน้อย

5. การวิเคราะห์เนื้อหารายการวิทยุ

จากผลการวิเคราะห์เนื้อหารายการวิทยุ ปรากฏว่า จากสถานีตัวอย่างทั้งหมด 7 สถานี รายการที่ออกอากาศมากเป็นอันดับหนึ่งได้แก่รายการบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 43.50 รายการที่ออกอากาศเป็นอันดับรองๆลงไปได้แก่ รายการข่าว คิดเป็นร้อยละ 20.58 รายการโฆษณา ร้อยละ 16.59 รายการความรู้หรือสารคดีร้อยละ 12.54 และรายการอื่นๆคิดเป็นร้อยละ 6.79 ของเวลาออกอากาศตั้งแต่เวลา 5.00 - 23.00 นาฬิกา

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า สถานีวิทยุในกลุ่มตัวอย่างออกอากาศรายการบันเทิงมากกว่ารายการข่าวและความรู้ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานและสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำรวจพบ ที่.วิ.ของรัฐเสนอขว้น้อยที่สุด, 2521 : 1,3) ที่พบว่ารายการวิทยุมีเนื้อหาบันเทิงร้อยละ 53 ขาวร้อยละ 27 ความรู้ร้อยละ 14 และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ กุลพลรัตน์ รัตนสิงห์ (กุลพลรัตน์ รัตนสิงห์, 2518 : บทกัตยอ) ซึ่งพบว่าสถานีวิทยุออกอากาศรายการข่าวและความรู้ น้อย ส่วนรายการบันเทิงออกอากาศมาก มีสาเหตุหลายประการที่ทำให้สถานีวิทยุต้องออกอากาศรายการบันเทิงมาก ประการแรก ทางสถานีวิทยุต้องหารายได้เพื่อเลี้ยงตัวเอง รายได้ส่วนใหญ่ได้มาจากการโฆษณาสินค้าของบริษัทที่ขายผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น สมู ยาสีฟัน ผงซักฟอก เครื่องสำอาง บริษัทเหล่านี้เป็นผู้อุปถัมภ์รายการบันเทิงเป็นส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมด ซึ่งได้แก่รายการเพลงและละครวิทยุ เป็นต้น การจัดหารายการออกอากาศให้ได้ผลดีนั้นเป็นเรื่องที่จะต้องใช้เวลา ใช้เงิน และใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาก แต่ในเมื่อ

นักจัดรายการเหล่านี้ไม่มีวุฒิความสามารถ (สมกรว กวียะ, 2515 : 471) และส่วนใหญ่เป็นนักจัดรายการสมัครเล่น ไม่มีการฝึกฝนทักษะต่างๆที่สำคัญในการประกอบอาชีพนี้ (อรรถพ ธีธรถาวร, 2518 : 55) พวกเขาจะมุ่งหวังเพียงเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ โดยไม่คำนึงถึงว่าสิ่งที่ออกอากาศไปนั้น จะเป็นประโยชน์หรือเป็นพิษเป็นภัยกับสังคมเพียงใด สาเหตุอีกประการหนึ่งได้แก่การผลิตรายการเป็นไปในทำนองต่างคนต่างทำ ไม่มีหน่วยงานใดรับผิดชอบอย่างแท้จริง จากรายงานการสัมมนาระดับชาติว่าด้วยเรื่องระบบข่าวสารเพื่อการพัฒนาชนบท (เจ็ดควี แสงจันทร์, 2521 : 5,8) ระบุว่า "...ระบบข่าวสารที่เป็นอยู่ของเรา ไม่ได้มีการรวมเป็นระบบอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างแท้จริง กลับมีระบบเล็กๆอยู่มากมาย ซึ่งเป็นไปในรูปของหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานรัฐบาล และในแต่ละหน่วยงานนั้นต่างก็มีอิสระที่จะใช้วิจารณ์ญาณของตนในการคัดเลือกรายการออกเผยแพร่แก่ประชาชน ซึ่งทำให้ผลสนองตอบต่อสังคมไม่เต็มที่ เกิดระบบการทำงานซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น น่าที่จะรวมหน่วยงานเหล่านี้เสียและจัดรูปองค์กรใหม่ ซึ่งมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน ยิ่งกว่านั้นลักษณะสำคัญที่พบในระบบข่าวสารไทยคือ การใช้ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล การมุ่งสร้างอาณาจักรของตนเองในหน่วยงานของรัฐและมุ่งแสวงหาอะไรเป็นสำคัญ... ซึ่งมีผลทำให้ระบบข่าวสารไทยเติบโตทางปริมาณมากกว่าคุณภาพ ไม่พัฒนาจนให้มีความสามารถช่วยตัวเองได้..."

สำหรับความต้องการที่จะรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงของผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกันนั้น ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้ฟังทุกอาชีพมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะว่าในการศึกษารั้วนี้ได้กำหนดระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างไว้เพียงระดับเดียว คือระดับประถมศึกษา ซึ่งสนับสนุนการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2519 : 18 - 22) ที่พบว่า ระดับการศึกษาของบุคคลมีส่วนสนับสนุนที่จะให้บุคคลนั้นชอบรายการแตกต่างกัน นอกจากนี้การศึกษายังพบว่าความสนใจและความต้องการของบุคคลยังเปลี่ยนแปลงไปตามระดับการศึกษาอีกด้วย จากเหตุผลที่กล่าวมานี้ ผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในระดับเดียวกันจึงมีความต้องการที่ไม่แตกต่างกันได้ สาเหตุอีกประการหนึ่งเป็นเพราะการศึกษารั้วนี้เป็นการศึกษาในพื้นที่แคบ ซึ่งมีลักษณะทางภูมิศาสตร์และลักษณะทางสังคมเหมือนกัน อิทธิพลของสภาพดินฟ้าอากาศ

วิทยาการธรรมชาติ ศาสนา ประเพณี และพื้นฐานการดำรงชีวิต ตลอดจนองค์การทางสังคมอื่นๆ มีส่วนสร้างให้บุคคลมีทัศนคติ แนวความคิด และลักษณะอื่นๆ เป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ นอกจากนี้ทางสถานีวิจัยเองก็มีส่วนปลูกฝังทัศนคติและรสนิยมของผู้ฟังการออกอากาศแต่รายการที่มีรูปแบบและเนื้อหาซ้ำซากจำเจ ไม่มีอะไรแปลกใหม่ ผู้ฟังตกอยู่ในภาวะจำยอม ไม่มีโอกาสเลือก เมื่อเป็นเช่นนั้นนานๆ ทำให้ผู้ฟังเกิดทัศนคติหรือมีรสนิยมคล้อยตามผู้จัดรายการนั้นๆ ได้

สำหรับผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน ผลการศึกษาพบว่ามีความต้องการรายการกระจายเสียงแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน สอดคล้องกับการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2519 : 16 - 17) ที่พบว่าประชาชนในกลุ่มอายุต่างๆ มีความต้องการแตกต่างกันเกี่ยวกับความรู้ด้านโภชนาการ ค่านิยม ค่านิยมการศึกษาและการประกอบอาชีพ และจากการศึกษาของสมชาย แสงจิตต์พันธุ์ (สมชาย แสงจิตต์พันธุ์, 2519 : 88) พบว่า ผู้ฟังที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไปมีความต้องการรับฟังรายการข่าวและความรู้ต่างๆ เป็นสำคัญ ส่วนผู้ฟังที่มีอายุระหว่าง 15 - 24 ปี ต้องการรายการบันเทิงเป็นอันดับแรก จะเห็นได้ว่าเมื่ออายุยิ่งเพิ่มขึ้นบุคคลจะสนใจรายการที่มีสาระมากขึ้น และลดความสนใจเกี่ยวกับรายการบันเทิงลง

เกี่ยวกับช่วงเวลาในการรับฟังรายการวิทยุ ผู้ฟังที่มีอาชีพต่างกันต้องการรับฟังวิทยุในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับผู้ฟังที่มีอายุต่างกันก็ต้องการรับฟังวิทยุในช่วงเวลาที่แตกต่างกันด้วย ผลจากการศึกษาเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ การที่ผู้ที่มีอาชีพต่างกันต้องการรับฟังวิทยุในช่วงเวลาที่แตกต่างกันนั้น เป็นเพราะความจำเป็นในการประกอบอาชีพเป็นหลัก คือผู้ที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านจะมีโอกาสได้ฟังวิทยุในช่วงเวลาที่อยู่ที่บ้านเท่านั้น ส่วนผู้ที่ไม่ต้องออกจากบ้านจะมีโอกาสฟังวิทยุทั้งวัน จากการศึกษารายการของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2519 : 24) ในหัวข้ออาชีพกับเวลาที่ฟังวิทยุพบว่า อาชีพเป็นองค์ประกอบสำคัญเกี่ยวกับเวลาที่รับฟังวิทยุ

สำหรับผู้ฟังที่มีอายุต่างกันต้องการรับฟังวิทยุในช่วงเวลาที่แตกต่างกันนั้นเป็นเพราะบุคคลที่มีอายุต่างกันย่อมมีภาระหน้าที่แตกต่างกัน เวลาว่างหรือเวลาพักผ่อนแตกต่างกันไปด้วย โอกาสที่เขาจะได้ฟังวิทยุจึงขึ้นอยู่กับเวลาดังกล่าว

เกี่ยวกับความต้องการการรายการกระจายเสียงของผู้ฟัง ปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน กล่าวคือความต้องการของผู้ฟังไม่มีความสัมพันธ์กับรายการที่ทางสถานีนำออกอากาศ สาเหตุประการแรกเป็นเพราะ ทางสถานีวิทยุหรือผู้จัดรายการไม่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของผู้ฟัง ลืมนึกถึงว่า ผู้ฟังมีภูมิหลัง มีประสบการณ์ มีวัฒนธรรมและมีวิถีการดำรงชีวิตที่ไม่เหมือนกัน เมื่อผู้จัดรายการหรือนักกระจายเสียงไม่รู้จักผู้ฟัง ไม่รู้จักสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ฟัง ก็ทำให้ไม่สามารถจัดรายการที่สนองความต้องการของเขาได้ ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่สถานีวิทยุกรุงเทพเกี่ยวกับการหัดอ่านในเขตที่ประชาชนสามารถอ่านออกเขียนได้มีถึง 90 % รายการที่ออกมาถึงค่อนข้างจะไร้ประโยชน์ คอริส ฮาเบอร์มาน (คอริส ฮาเบอร์มาน, 2520 : 2) กล่าวว่า "เหตุผลสำคัญที่สุดในการวิจัยผู้ฟังก็คือ เกิดความคุ้นเคยกับผู้ฟัง เพียงแค่เรา-รู้จักผู้ฟังของเรา เราก็จะสามารถพูดคุยกันอย่างเหมาะสม พูดคุยกันโดยตรงและเป็นส่วนตัว" เหตุผลอีกประการหนึ่งคือ สถานีวิทยุถูกควบคุมโดยพ่อค้าโดยปริยาย การจัดรายการจึงเป็นเพื่อประโยชน์ของพ่อค้า ไม่คำนึงถึงความต้องการของผู้ฟัง ชนิตร ภูภาญจน์ (ชนิตร ภูภาญจน์, 2521 : 9) ได้สัมภาษณ์นักจัดรายการวิทยุหนึ่ง ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวในตอนหนึ่งว่า "...มีนายทุนบางพวก ใช้เงินเหมาสถานีเอาไว้เป็นของตัวเองหมดทั้งเดือน คนอื่นๆที่จะไปขอบ้างก็จะไม่มีโอกาส และพวกที่เขาเหมาสถานีไปเป็นของเขาเอง เขาก็จะเอารายการหรือเวลาที่เขาขอได้นั้นเอาไปขายต่อ..." จากความเป็นจริงนี้ทำให้สถานีวิทยุมีแต่รายการที่จัดทำเพื่อประโยชน์ทางการค้าอยู่มากมาย รายการที่ผู้ฟังไม่ต้องการหรือต้องการน้อย มีเป็นจำนวนมาก ส่วนรายการที่ผู้ฟังต้องการมากกลับมีน้อย หรือไม่มีเลย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เป็นที่ทราบกันแล้วว่าวิทยุเป็นสื่อที่สามารถให้ความรู้ด้านต่างๆแก่ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะชาวชนบทมีโอกาสได้ใกล้ชิดกับสื่อชนิดนี้มากกว่าสื่ออย่างอื่น ดังนั้นการจัดรายการวิทยุจึงควรจะทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟังอย่างเต็มที่ ผู้วิจัยขอให้ข้อเสนอแนะต่อผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในการดำเนินงานวิทยุกระจายเสียง ดังนี้

1. คณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว.) หรือผู้บริหารสถานีวิทยุควรจะต้องให้มีการปฏิบัติตามระเบียบของ กบว. อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการโฆษณา ซึ่งบางสถานีใช้เวลาในการโฆษณามากเกินไป

2. ควรกำหนดคุณสมบัติของนักจัดรายการ และจัดให้มีการอบรมเทคนิควิธีการจัดรายการ จรรยาบรรณผู้จัดรายการอยู่เสมอ

3. ควรมีระเบียบว่าด้วยการกำหนดปริมาณเนื้อหาของรายการที่นำออกอากาศให้สถานีวิทยุทุกแห่งนำไปปฏิบัติ เช่น กำหนดให้มีรายการข่าว ความรู้บันเทิง เป็นสัดส่วนที่เหมาะสม ไม่ให้มีรายการบางประเภทมากหรือน้อยเกินไป

4. ควรมีหน่วยงานเกี่ยวกับการวิจัยและวางแผนเกี่ยวกับการจัดรายการวิทยุสำรวจความต้องการของผู้ฟัง และนำผลจากการศึกษานั้นมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการดำเนินงานวิทยุกระจายเสียงให้ดียิ่งขึ้น และควรจัดให้มีรางวัลแก่รายการประเภทต่างๆ ที่ดีเด่น และให้รางวัลแก่สถานีที่ผลิตรายการดีกว่าสถานีอื่น

5. ควรจำกัดจำนวนสถานีไม่ให้มีมากเกินไป เพราะจะทำให้ควบคุมได้ไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. การศึกษานี้เป็นการศึกษาในวงแคบ เฉพาะกลุ่มอาชีพบางอาชีพ และมีความรู้เพียงระดับชั้นประถมศึกษา ชอบเขตพื้นที่ที่ศึกษาเพียงจังหวัดเดียว ดังนั้นการศึกษานี้ในครั้งต่อไปควรจะศึกษากลุ่มผู้ฟังทุกระดับการศึกษาและทุกอาชีพ และขยายขอบเขตพื้นที่ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริงต่อการดำเนินงานด้านวิทยุกระจายเสียง

2. ควรมีการศึกษาสถานภาพต่างๆ ของผู้ฟังด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องยิ่งขึ้น เช่น สภาพความเป็นอยู่ วัฏไปเกี่ยวกับการสาธารณสุข เศรษฐกิจ สังคม การเมือง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุลทลรัถม์ รัตนสิงห์ ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงสำหรับการศึกษาของ
ประชาชนในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2518, 68 หน้า.
- เกษม ศิริสัมพันธ์ "การสื่อสารมวลชน-ความหมายและอิทธิพล" การสัมมนาสื่อสาร
มวลชนครั้งที่ 1 เรื่องอิทธิพลและความรับผิดชอบของสื่อสารมวลชน กระทรวง
ศึกษาธิการ 2507.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน โครงการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการ
ในด้านความรู้ของประชาชน 2519, 4 หน้า. (เอกสารโรเนียว)
- จินตนา จินดารักษ์ และคณะ เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
2520, 59 หน้า (เอกสารโรเนียว).
- จุฬพล รอกคำดี "ผลกระทบย้อนกลับ" นิเทศสาร 5(4) : 94 - 99,
กุมภาพันธ์ 2520.
- เจ็ดฉวี แสงจันทร์ "รายงานการสัมมนาระดับชาติว่าด้วยเรื่องระบบข่าวสารเพื่อ
การพัฒนาชนบท" สยามรัฐ 5 กันยายน 2521 หน้า 5,8
- ชนิทร ภูกาญจน์ "สนทนาวงบันเทิง" สยามรัฐ 11 กันยายน 2521 หน้า 9
- ชม ภูมิภาค "การกระจายเสียงกับสังคมไทย" นิทรรศการโสตทัศนศึกษา
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515.
- ชัยโรจน์ บุญญานุวัตร ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงสำหรับการศึกษาของ
ประชาชนในภาคกลาง วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518,
83 หน้า.
- ทอริส ฮาเบอร์มาน "การวิจัยผู้ฟัง" แปลและรวบรวมโดย บุศรา การอบรมหลักสูตร
การกระจายเสียงเพื่อชนบทและการพัฒนา ศูนย์สารนิเทศ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เมษายน 2520, 7 หน้า (เอกสารโรเนียว).

กุสิด ศิริวรรณ "นโยบายการพัฒนาระบบกระจายเสียงและการประชาสัมพันธ์ของชาติ"

การอบรมหลักสูตรการกระจายเสียงเพื่อชนบทและการพัฒนา ศูนย์สารนิเทศ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมษายน 2520, 5 หน้า (เอกสารโรเนียว).

นิคม ศรีนุกเคราะห์ ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงสำหรับการศึกษาของ

ประชาชนในภาคเหนือ วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518,

75 หน้า.

บุญเหลือ เทพสุวรรณ, ม.ล. "ปัญหาการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของสังคมไทย

ในปัจจุบันและอนาคต" จันทร์เกษม 121 : 8 - 9, พฤศจิกายน-ธันวาคม

2517.

ประทอง กรมสุทร สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3 ไทยวัฒนาพานิช

2515, 159 หน้า.

ประชาสัมพันธ์, กรม รายชื่อสถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ทั่วประเทศ กองงาน

คณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ 13 มิถุนายน 2520,

21 หน้า (เอกสารโรเนียว).

มหาดไทย, กระทรวง การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ โรงพิมพ์คุรุสภา 2512,

497 หน้า.

รุจิเรข สพฤกษ์สันติ การศึกษาความต้องการในเนื้อหาของรายการวิทยุเพื่อการศึกษา

คลองค้ำในจังหวัดชลบุรี วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2519, 95 หน้า.

ล้วน สายยศ และ อังคณา คันทีรัตนานนท์ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช

2515, 280 หน้า.

วิลาส มณีวัต "ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับสื่อมวลชน" การสัมมนาสื่อสารมวลชน

ครั้งที่ 1 เรื่องอิทธิพลและความรับผิดชอบของสื่อสารมวลชน กระทรวง

ศึกษาธิการ, 2507.

วีรยุทธ วิเชียรโชติ "สื่อสารมวลชนกับช่องว่างทางการศึกษา" สื่อสารมวลชนกับ

การศึกษา แผนกนิสรวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์ มีนาคม 2518, 4 หน้า (เอกสารโรเนียว).

ศึกษาธิการ, กระทรวง การศึกษาสภาพความเป็นอยู่ ความสนใจ และการรับข่าวสาร
ทางวิทยุและไปรษณีย์ของประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานี ปี 2519 2520,
 38 หน้า. (ไม่รวมภาคผนวก)

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน "รายงานผลการสำรวจข้อมูลเครื่องรับวิทยุและโทรทัศน์
 ที่ราชอาณาจักร พ.ศ. 2518" วารสารสถิติ 2518, 105 หน้า.

สมทวน กวียะ นามานุกรมทรัพยากรสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์ 2515, 477 หน้า.

สมชาย แสงจิตต์พันธุ์ การศึกษาความข้องการในเนื้อหาของรายการวิทยุเพื่อการศึกษา
ตลอดชีพในจังหวัดสุพรรณบุรี ปรินิพนธ์พนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 2519, 96 หน้า.

สมพงษ์ พลະสุรีย์ "สื่อสารมวลชนกับช่องว่างทางการศึกษาในชนบท" วิทยาสาร
 24(32) : 10 - 13, สิงหาคม 2516.

สุกัญญา คีรวันิช "วิทยุ : สื่อเข้าถึงประชาชนที่รัฐบาลมองข้าม" นิเทศสาร 5(1) :
 72 - 74, สิงหาคม 2519.

สำนักนายกรัฐมนตรี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 พ.ศ.2520 - 2524
 โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี 2520, 365 หน้า.

สำนักนายกรัฐมนตรี ระเบียบว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2518
 2518, 10 หน้า (เอกสารโรเนียว).

"สำรวจพบ ที่.วิ.ของรัฐเสนอขาน้อยที่สุด" สยามรัฐ 29 พฤษภาคม 2521 หน้า 1,3

อรอนพ เขียวถาวร "ข้อคิดสำหรับวิทยุกระจายเสียงในประเทศไทย" นิเทศสาร
 4(1) : 54 - 57, สิงหาคม 2518.

อัครา หัสคำเรอ แปลและเรียบเรียง "การทำงานวิทยุเพื่อตัวท่าน" การอบรม
หลักสูตรการกระจายเสียงเพื่อชนบทและการพัฒนา ศูนย์สารนิเทศ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย เมษายน 2520, 4 หน้า (เอกสารโรเนียว).

Berelson, Bernard , "Content Analysis in Communication Research,"

Reader in Public Opinion and Communication, p. 260 - 266.

The Free Press New York, 1966.

Kumata, Hideya, "The Search for Expression," National and International

Systems of Broadcasting : Their History Operation and Control,

Michigan State University Press, 1969 752 pp.

Lindquist, Everest F., Design and Analysis of Experiment in

Psychology and Education, Houghton Mifflin Company, 1956

393 pp.

UNESCO, "Mass media in the developing countries", Reports and

Papers in Mass Communication, No. 33, 1975.

Yadav, Dharam P., "A Synthesis of the East and the West," National

and International Systems of Broadcasting : Their History

Operation and Control, Michigan State University Press,

1969, 752 pp.

ภาคผนวก

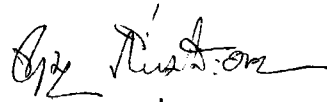
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เรียน ท่านผู้รับฟังวิทยุในจังหวัดนครนายก

ช่วยข้าพเจ้าจะทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์เนื้อหา
รายการวิทยุกระจายเสียงที่รับฟังได้ในจังหวัดนครนายก เพื่อสนองความต้องการของ
ผู้ฟังที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาแล้วไม่ได้ศึกษาต่อ" จึงได้จัดทำแบบสอบถามขึ้นเพื่อ
ต้องการทราบความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการฟังวิทยุ ความคิดเห็นของท่านจะเป็น
ประโยชน์ต่อการวิจัย และนักจัดรายการวิทยุเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดรายการที่มี
คุณค่าและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ฟัง

ขอความกรุณาได้ตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และขอ
ขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรูญ เอี่ยมสะอาด)

นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เรื่อง "การวิเคราะห์เนื้อหาการวิทยุกระจายเสียงที่รับฟังได้ในจังหวัดนครนายก
เพื่อสนองความต้องการของผู้ฟังที่เรียนจบชั้นประถมศึกษา
แล้วไม่ได้ศึกษาต่อ"

ข้อ 1 - 3 ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับ
ตัวท่านและความต้องการของท่าน

1. ขณะนี้ท่านมีอายุอยู่ระหว่าง

- ☐ 15 - 20 ปี
☐ 21 - 40 ปี
☐ 41 - 60 ปี
☐ 61 ปีขึ้นไป

2. ท่านมีอาชีพอะไร

- ☐ อาชีพกสิกรรม (ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์)
☐ การค้า (ค้าส่ง ค้าปลีก เรขาย)
☐ บริการ (เสริมสวย ประุงอาหาร รับจ้าง)

3. ท่านต้องการฟังวิทยุช่วงเวลาใดมากที่สุด (เลือกตอบเพียงช่วงเวลาเดียว)

- ☐ 5.00 - 8.00 น. (ห้าถึงสองโมงเช้า)
☐ 8.00 - 11.00 น. (สองโมงเช้าถึงห้าโมงตอนกลางวัน)
☐ 11.00 - 13.00 น. (ห้าโมงตอนกลางวันถึงบ่ายโมง)
☐ 13.00 - 16.00 น. (บ่ายโมงถึงบ่ายสี่โมง)
☐ 16.00 - 19.00 น. (บ่ายสี่โมงถึงหนึ่งทุ่ม)
☐ 19.00 - 21.00 น. (หนึ่งทุ่มถึงสามทุ่ม)
☐ 21.00 - 23.00 น. (สามทุ่มถึงห้าทุ่ม)

4. สถานีวิทย์ที่ท่านรับฟังเสมอๆ (ให้ท่านเขียนรายชื่อสถานีวิทย์ลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้)

1. สถานีวิทย์.....
2. สถานีวิทย์.....
3. สถานีวิทย์.....
4. สถานีวิทย์.....
5. สถานีวิทย์.....
6. สถานีวิทย์.....

ตั้งแต่ข้อ 5 – 15 ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดของหนึ่งที่สุดคล้องกับความเห็นของท่าน กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. ท่านรับฟังรายการวิทยุต่อไปนี้ มากนักน้อยเพียงใด					
1. รายการข่าว					
2. รายการความรู้หรือสารคดี					
3. รายการบันเทิง					
4. การโฆษณา					
6. ตามปกติท่านรับฟังรายการข่าวต่อไปนี้มากนักน้อยเพียงใด					
1. ข่าวในประเทศ					
2. ข่าวต่างประเทศ					
3. ข่าวกีฬา					
4. ข่าวพยากรณ์อากาศ					

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. ชาวชาวบ้าน/ชาวท้องถิ่น					
6. ชาวบริการ/ชาวสาธารณประโยชน์					
7. วิเคราะห์ชาว					
8. วิจัยชาว/แสดงความคิดเห็น					
7. ตามปกติท่านรับฟังรายการความรู้หรือสารคดีต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1. รายการเกี่ยวกับกฎหมาย การเมือง การปกครอง					
2. รายการด้านศาสนา/ศีลธรรม					
3. รายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ					
4. รายการเกี่ยวกับสุขภาพ					
5. รายการสำหรับเด็ก					
6. รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน					
7. รายการด้านภาษาและวรรณคดี					
8. รายการสารคดีท่องเที่ยว					
9. รายการด้านศิลปวัฒนธรรม					

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. ตามปกติท่านรับฟังรายการบันเทิงต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1. รายการละครวิทยุ (นิยาย)					
2. เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย					
3. เพลงไทยสากล (เพลงลูกกรุง)					
4. เพลงลูกทุ่ง					
5. เพลงสากล (เพลงต่างประเทศ)					
6. เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง (ลิเก หมอลำ ลำตัด)					
7. การหาปัญหาและชิงโชค					
9. ท่านต้องการรับฟังรายการข่าวต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1. ข่าวในประเทศ					
2. ข่าวต่างประเทศ					
3. ข่าวกีฬา					
4. ข่าวพยากรณ์อากาศ					
5. ข่าวชาวบ้าน/ข่าวท้องถิ่น					
6. ข่าวบริการ/ข่าวสารนิตยสาร					
7. วิเคราะห์ข่าว					
8. วิจารณ์ข่าว/แสดงความคิดเห็น					

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10. ท่าน <u>ต้องการ</u> รับฟังรายการความรู้หรือสารคดีต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1. รายการเกี่ยวกับกฎหมาย การเมือง การปกครอง					
2. รายการด้านศาสนา/ศีลธรรม					
3. รายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ					
4. รายการเกี่ยวกับสุขภาพ					
5. รายการสำหรับเด็ก					
6. รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน					
7. รายการด้านภาษาและวรรณคดี					
8. รายการสารคดีท่องเที่ยว					
9. รายการด้านศิลปวัฒนธรรม					
11. ท่าน <u>ต้องการ</u> รับฟังรายการบันเทิงต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1. ละครวิทยุ (นิยาย)					
2. เพลงไทยเดิม/ดนตรีไทย					
3. เพลงไทยสากล (เพลงลูกกรุง)					
4. เพลงลูกทุ่ง					
5. เพลงสากล (เพลงต่างประเทศ)					
6. เพลงหรือการละเล่นพื้นเมือง (ลิเก หมอลำ ลำตัด)					
7. การทนายปัญหาและชิงโชค					

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15. จากการรับฟังวิทยุ ท่านได้สิ่งต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด					
1. ได้ความรู้ด้านต่างๆ					
2. ได้ความบันเทิง					
3. ได้รับคติธรรมความคิด					
4. ได้รับความรู้ทันต่อเหตุการณ์ บ้านเมือง					
5. เป็นเพื่อนแก้เหงา					
6. ได้รับความรู้ความ					

16. ท่านคิดว่ารายการวิทยุที่ท่านรับฟังอยู่ทุกวันนี้ ควรแก้ไขและปรับปรุงอย่างไรบ้าง ?

.....

.....

.....

.....

17. ถ้าจะใช้วิทยุให้เป็นประโยชน์ทางการศึกษา ท่านคิดว่าทางสถานีวิทยุควรจัด
ทำรายการอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

AN ANALYSIS OF RADIO PROGRAM CONTENT RECEIVED IN NAKHON-NAYOK
IN RELATION TO ITS PRATHOM-SUKSA GRADUATES' NEEDS

ABSTRACT

BY

CHAROON EAMSAARD

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education Degree
Sri Nakharinwirot University
October, 1978

The purposes of this study were to analyze radio program contents as received in Nakhon-Nayok ; to find out demands and listening habits of the listeners in Nakhon-Nayok, and the correlation between the listeners demands and actual radio programs broadcasting.

The sample included 900 persons with fifteen years of age and over and having elementary education, and seven radio broadcasting stations.

The findings were as follows :

The sampled radio stations broadcast more entertainment programs than the informative and education ones by 43.50 %, 20.58 % and 12.54 % respectively. It was found in this study that the listeners preferred programs that would provide information and knowledge in occupational promotion to the entertainment programs. They needed the advertising the least of all. In all programs analyzed, the listeners needed to listen to national news the most. The programs given higher preference were an information, laws, politics, morals, occupational promotion, popular Thai song, Thai folk song and Thai music respectively. The peak listening times were between five to eight in the morning and seven to nine in the evening. The listeners agreed that the radio listening was very essential. They rated highest that the programs provided knowledge and made them cope with movements in the nation. They rated moderately on entertainments and ability in thinking. The least of all they rated programs as a boredom. In connection with the improvement of the broadcast, the listeners suggested that programs on providing knowledge and information be increased, and advertisement

decreased to the minimum. There should be an improvement on broadcasting devices and announcers.

It was also found that there was no correlation between demands of listeners and programs broadcast.